

SVEUČILIŠTE U ZADRU
ODJEL ZA KROATISTIKU I SLAVISTIKU
ODSJEK ZA RUSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

PRIJEDLOG PREDDIPLOMSKOG I DIPLOMSKOG PROGRAMA ZA STUDIJ
RUSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. UVOD

Studij Ruskog jezika i književnosti nudi sljedeće mogućnosti:

1. Preddiplomski studij Ruski jezik i književnost
2. Diplomski studij Ruski jezik i književnost:
  - a) nastavnički smjer
  - b) prevoditeljski smjer

a) Razlozi za pokretanje studija

- S obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, ističemo sljedeće: sa završenim studijem ruskog jezika i književnosti ovaj profil stručnjaka neophodan je kako u gospodarstvu, tako i u različitim službama kao prevoditelj (korespondent-prevoditelj), u medijima, u nakladništvu. Svoje mjesto on pronalazi u različitim poslovima u turizmu ili pak poslovima vezanim za turizam, a zbog poznavanja ruske civilizacije vjerujemo da je upravo on najpozvaniji da bude vodič hrvatskih turista u Rusiji. Diplomirani student dvopredmetnog studija Ruskog jezika i književnosti osposobljen je, u prvom redu, za nastavnika ruskog jezika na svim prosvjetnim ustanovama (kakva trenutno, nažalost, nije situacija), od specijaliziranih doškolskih ustanova u kojima se uči ruski kao strani jezik, preko osnovnog i srednjeg školstva, do rada na visokoškolskim ustanovama (funkcija lektora ili predavača ruskog jezika).

- studijem se stječe obrazovanje potrebno za profil prosvjetnog radnika i za gore navedene profile, a isto tako dobivaju se temeljna znanja neophodna za moguće bavljenje znanstvenim radom iz područja filologije.

- studij zadarske rusistike usporediv je s programom rusistike u Zagrebu (jedina dva studija ruskog jezika i književnosti u Hrvatskoj), nadalje je usporediv sa svim rusistikama (i/ili slavistikama koje uključuju studij ruskog jezika i književnosti) susjednih zemalja (Italija, Slovenija, Mađarska, Bosna i Hercegovina, Srbija i Crna gora, Makedonija).

b) Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa.

- Predlagač ima dugogodišnje iskustvo u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa. Studij rusistike u Zadru postoji od samog početka, odnosno osnutka Filozofskog fakulteta u Zadru (1956.).

c) Uspostavom sve tješnjih gospodarskih i znanstveno-kulturnih veza s Ruskom Federacijom, evidentan je porast potražnje za ovim profilima stručnjaka u prosvjeti, znanosti, gospodarstvu, kulturi, turizmu, medijima, izdavaštvu, itd.

- d) Studiji podupiru ideju o pokretljivosti studenata, budući da će se ostvareni bodovi na drugim rusističkim studijima priznavati na rusistici u Zadru.
- e) Smatramo da bi bilo potrebno razmisliti o ponovnom uvođenju učenja ruskog jezika u osnovne i srednje škole.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: Ruski jezik i književnost

2.2. Nositelj studija: Sveučilište u Zadru

Izvođač studija: Odsjek za ruski jezik i književnost Odjela za kroatistiku i slavistiku

2.3. Trajanje studija: 5 godina (3 preddiplomski studij + 2 diplomski)

2.4. Uvjeti upisa na studij: Studenti se upisuju na temelju rezultata postignutih na razredbenom ispitu na Odsjeku za ruski jezik i književnost i na temelju ocjena iz relevantnih predmeta iz četverogodišnje srednje škole.

2.5. Završetkom trogodišnjeg preddiplomskog studijskog programa student stječe kompetencije za rad u gospodarstvu, turizmu, medijima, izdavaštvu, kulturi. Na ustanovi-predlagaču student može pratiti u prvom redu sve filološke programe, potom program studija Kulture i turizma, ali i ostale dvopredmetne studije, što i pretpostavlja sama ideja pokretljivosti.

2.6. Završetkom dodatnog dvogodišnjeg diplomskog studijskog programa student stječe kompetencije za rad u osnovnim i srednjim školama, gospodarstvu, medijima. Također, stječe i znanja potrebna za mogući poslijediplomski studij. Za praćenje toga studija dovoljni su (ili djelomično dovoljni) preddiplomski studiji ruskoga jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, ali i studiji rusistike i/ili slavistike ostalih europskih zemalja.

2.7. Predlaže se pokretanje studijskih programa u kojima su preddiplomski i diplomski dijelovi objedinjeni u cjelinu, a razlozi su sljedeći: preddiplomski studij daje opća i temeljna znanja potrebna za uspješno pohađanje diplomskog studija; završen diplomski studij daje znanja potrebna za mogući poslijediplomski studij; završen diplomski studij omogućuje lakše zapošljavanje.

2.8. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija:

1. B.A.(baccalaureus – prvostupnik ruskoga jezika i književnosti, baccalaurea - prvostupnica ruskoga jezika i književnosti)

2. M.A. magistar ruskoga jezika i književnosti nastavničkog smjera, magistar ruskoga jezika i književnosti prevoditeljskog smjera; magistra ruskoga jezika i književnosti nastavničkog smjera, magistra ruskoga jezika i književnosti prevoditeljskog smjera

3. OPIS PROGRAMA

PREDDIPLOMSKI STUDIJ – trajanje 6 semestara

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS-bodova

I. godina

1. semestar

- 1) *Jezične vježbe 1* (4 ECTS) 6
- 2) *Uvod u studij ruskog jezika 1* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Uvod u studij ruske književnosti 1* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Elementarna gramatika 1* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Hrvatski jezik za rusiste 1* - izborni u okviru odjela (1,5 ECTS) 1
- 6) *Strani jezik* – izborni u okviru Sveučilišta (1,5 ECTS) 1

2. semestar

- 1) *Jezične vježbe 2* (4 ECTS) 6
- 2) *Uvod u studij ruskog jezika 2* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Uvod u studij ruske književnosti 2* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Elementarna gramatika 2* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Hrvatski jezik za rusiste 2* - izborni u okviru odjela (1,5 ECTS) 1
- 6) *Strani jezik* – izborni u okviru Sveučilišta (1,5 ECTS) 1

II. godina

3. semestar

- 1) *Jezične vježbe 3* (3 ECTS) 4
- 2) *Morfologija 1* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Ruski romantizam* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Staroslavenski jezik* (2,5 ECTS) 2
- 5) *Regionalna geografija Rusije 1* - izborni s drugog odjela (1,5 ECTS) 1
- 6) *Osnove grčkoga jezika* - izborni s drugog odjela (1,5 ECTS) 1

4. semestar

- 1) *Jezične vježbe 4* (3 ECTS) 4
- 2) *Morfologija 2* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Ruski realizam* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Regionalna geografija Rusije 2* – izborni s drugog odjela (1,5 ECTS) 1
- 5) *Osnove latinskoga jezika* – izborni s drugog odjela (1,5 ECTS) 1

III. godina

5. semestar

- 1) *Jezične vježbe 5* (3 ECTS) 4

- 2) *Sintaksa jednostavne rečenice* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Dezintegracija ruskog realizma* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Poljski jezik 1* (2 ECTS) 2
- 5) *Ruska kultura i civilizacija - izborni* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

6. semestar

- 1) *Jezične vježbe 6* (3 ECTS) 4
- 2) *Sintaksa složene rečenice* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Ruska književnost 20. stoljeća* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Poljski jezik 2* (2 ECTS) 2
- 5) *Ruska kultura i civilizacija - izborni* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

DIPLOMSKI STUDIJ – trajanje 4 semestra

a i b varijanta – nastavnički smjer i prevoditeljski smjer

a) nastavnički smjer

IV. godina

7. semestar

- 1) *Jezične vježbe 7* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 11. – 13. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Leksikologija ruskoga jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Metodika nastave ruskoga jezika 1* (3 ECTS) 1+1
- 5) *Avangarda, modernizam, postmodernizam – izborni* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

8. semestar

- 1) *Jezične vježbe 8* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 14. – 18. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Frazeologija ruskog jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Metodika nastave ruskog jezika 2* (3 ECTS) 1+1
- 5) *Psihologijsko-pedagogijski modul* (3 ECTS) 1+1
- 6) *Avangarda i postmoderna - izborni s drugog Odjela* (1,5 ECTS) 1
- 7) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

V. godina

9. semestar

- 1) *Lingvostilistika* (1,5 ECTS) 1
- 2) *Fantastika i groteska u ruskoj književnosti* (1,5 ECTS) 1

- 3) *Poredbena hrvatsko-ruska gramatika* (1,5 ECTS) 1
- 4) *Semantika – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Jezik i kultura – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Medijska kultura – izborni/izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 7) *Fantastična umjetnost – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 8) *Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1

10. semestar

- 1) Izrada magistarskog rada
- 2) Konzultacije s mentorom

b) prevoditeljski smjer

IV. godina

7. semestar

- 1) *Jezične vježbe 7* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 11. – 13. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Leksikologija ruskoga jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Avangarda, modernizam, postmodernizam – izborni* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Prevođenje proze* (2,5 ECTS) 1+2
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

8. semestar

- 1) *Jezične vježbe 8* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 14. – 18. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Frazeologija ruskog jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Prevođenje poezije* (2,5 ECTS) 1+2
- 5) *Avangarda i postmoderna - izborni s drugog Odjela* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

V. godina

9. semestar

- 1) *Lingvostilistika* (1,5 ECTS) 1
- 3) *Fantastika i groteska u ruskoj književnosti* (1,5 ECTS) 1
- 3) *Poredbena hrvatsko-ruska gramatika* (1,5 ECTS) 1
- 4) *Semantika – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Jezik i kultura – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Medijska kultura – izborni/izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 7) *Fantastična umjetnost – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 8) *Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1

10. semestar

- 1) Izrada magistarskog rada
- 2) Konzultacije s mentorom

3.2.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

I. godina

1. semestar

- 1) *Jezične vježbe 1* (4 ECTS) 6
- 2) *Uvod u studij ruskog jezika 1* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Uvod u studij ruske književnosti 1* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Elementarna gramatika 1* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Hrvatski jezik za rusiste 1* - izborni u okviru odjela (1,5 ECTS) 1
- 6) *Strani jezik* – izborni u okviru Sveučilišta (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 1**Kolegij:** *Jezične vježbe 1***ECTS-bodovi:****Trajanje:** 1 semestar (zimski)**Status:** Obvezni, A**Oblik nastave:** vježbe**Uvjeti:****Ispit:** pismeni i usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Jezične vježbe zasnovane su na posebno odabranim tekstovima koji su obrađeni tako da vježbe imaju karakter leksičko-gramatičkih vježbi, te su usko povezane tematski i metodički s vježbama iz elementarne gramatike i uvijek prate metodske jedinice izložene na predavanjima *Uvoda u studij ruskog jezika* i *Elementarne gramatike*.

Opća i specifična znanja i vještine:

Na jezičnim vježbama usvajaju se izgovorne navike i intonacijske značajke ruskog jezika.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Rad u paru i u grupama u učionicama koje raspoložu audio i video opremom. Domaći radovi, tjedne i mjesečne provjere: diktati, testovi, sastavci. Pismeni i usmeni ispit.

Popis literature:**Obvezna:**

1 Аксенова М. П.: *Русский язык по-новому*, Ч 1, 2, 3., Златоуст. 2. Миллер Л.В., Политова Л.В.: *Жили-были...12 уроков русского языка*, Базовый уровень, Златоуст, СПб, 2003.

Dopunska:

1. Чернышов С.И.: *Поехали!*, Златоуст.
2. Poljanec R.: *Ruska gramatika za svakoga*, ŠK, Zg., 1989.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Uvod u studij ruskog jezika 1**Kolegij:** *Uvod u studij ruskog jezika 1*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1.semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanja i seminar

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Studenti se upoznaju sa suvremenim lingvističkim pojmovima, kratkim pregledom povijesti bavljenje jezikom do 50-ih godina 20. stoljeća.

Opća i specifična znanja i vještine:

Pregled lingvističke problematike, škola i pravaca u lingvistici, podjela jezika, vrsta pisama. Usvajanje pojmova i činjenica iz ruske fonetike, fonologije. Utvrđivanje odnosa između grafema i fonema

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanje i seminar. Pismeni i usmeni ispit.

Popis literature:

Obvezna: Škiljan, D. *Pogled u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb, 1980.

Dopunska: Ivić, M. *Pravci u lingvistici*, Državna založba Slovenije, Ljubljana, 1978.;

Bugarski, R. *Uvod u opštu lingvistiku*, Čigoja štampa, Beograd, 1996.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Uvod u studij ruske književnosti 1

Kolegij: *Uvod u studij ruske književnosti 1*

ECTS-bodovi: 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti:

Ispit: Usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

U okviru ovog predmeta tumače se temeljni književni pojmovi kroz analizu klasičnih tekstova ruske književnosti; obrađuju se temelji periodizacije ruske književnosti s obzirom na kulturu i povijest ruskog društva, te se ruska književnost proučava u odnosu prema drugim slavenskim i europskim književnostima i u odnosu prema hrvatskoj književnosti.

Opća i specifična znanja i vještine:

Znanje stečeno na ovom uvodnom kolegiju omogućuje studentima praćenje i razumijevanje ostalih godina studija ruske književnosti.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar; usmeni ispit

Literatura:

Obvezna:

Solar, Milivoj, *Teorija književnosti*. 2001.; Flaker, Aleksandar, *Stilske formacije*. 1986

Dopunska:

Škreb, Zdenko, Stamać, Ante, *Uvod u književnost*, 1998.; *Rečnik književnih termina*, 1985.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Elementarna gramatika 1

Kolegij: *Elementarna gramatika 1*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje

Uvjeti:

Ispit: Usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Opće napomene iz fonetike i fonologije suvremenog ruskog jezika; pojam jezičnog sustava, strukture i znaka: glas (fonem/glas), slovo, vokali, izgovor vokala, redukcija, konsonanti, izgovor konsonanata, akcent. Pravopis i pravopisni principi ruskog i hrvatskog jezika. Vrste riječi: imenice – gramatičke kategorije (rod, broj, padež) i deklinacijski tipovi, glagoli – gramatičke kategorije i vremena (sadašnje, prošlo, buduće), zamjenice – vrste, kgramatičke kategorije, deklinacijski tipovi, brojevi – vrste, deklinacijski tipovi.

Opća i specifična znanja i vještine: Upoznavanje s ruskom grafijom, sustavom ruskih samoglasničkih fonema, ruskih suglasničkih fonema, redukcijom, naglaskom, intonacijom.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanje

Popis literature:

Obvezna: Barić i dr.. *Gramatika hrvatskoga književnog jezika*, 1990., Poljanec, R.F. *Pregled gramatike ruskoga jezika*, 1972.

Dopunska: Marojević, R. *Gramatika ruskog jezika*, 1983., Гвоздев, А.Н. *Современный русский литературный язык*, ч. 1. *Фонетика и морфология*, М. 1973.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Hrvatski jezik za rusiste 1

Kolegij: *Hrvatski jezik za rusiste 1*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, B

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Na konkretnim primjerima prate se jezične zakonitosti, studenti de upoznaju s problemima jezične norme, pravopisne problematike, potiču se na razmišljanje o jezičnim problemima, uvježbava se jezična zakonitost i upozorava na kolebanje u normi te se osposobljava studente za kritični pristup jezičnoj problematici.

Opća i specifična znanja i vještine: Popravljanje znanja hrvatskoga standardnog jezika u pisanom i usmenom obliku.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Nastava se provodi u vidu jezičnih vježbi. Znanje se provjerava testovima pripremljenim za svaku određenu jezičnu cjelinu, kao i aktivnostima na satu.

Popis literature:

Obvezna: Barić i dr., *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1995, Težak – Babić, *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 2003, Babić – Finka – Moguš, *Hrvatski pravopis*, 1996., IV. izdanje ili isto ponovljeno.

Dopunska: Jezik, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika.

Jezik nastave: hrvatski.

Strani jezik

Strani jezik – izborni u okviru Sveučilišta

2. semestar

- 1) *Jezične vježbe 2* (ECTS)
- 2) *Uvod u studij ruskog jezika 2* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Uvod u studij ruske književnosti 2* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Elementarna gramatika 2* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Hrvatski jezik za rusiste2* - izborni u okviru odjela (1,5 ECTS) 1
- 6) *Strani jezik* – izborni u okviru Sveučilišta (1,5 ECTS)

Jezične vježbe 2

Kolegij: *Jezične vježbe 2*

ECTS-bodovi: 4

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti: Položen ispit iz kolegija *Jezične vježbe 1*

Ispit: Pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Na jezičnim vježbama komentiraju se i uvježbavaju gramatički modeli i pravopisna pravila, razvijaju govorne vještine i stvaraju pravilne jezične navike, što se u početnom stadiju studija temelji na kontrastivnom proučavanju međujezičnih sličnosti i razlika.

Opća i specifična znanja i vještine:

Na jezičnim vježbama usvajaju se izgovorne navike i intonacijske značajke ruskog jezika.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Vježbe. Rad u paru i u grupama u učionicama koje raspolažu audio i video opremom.

Domaći radovi, tjedne i mjesečne provjere: diktati, testovi, sastavci.

Popis literature:

Obvezna:

1 Аксенова М. П.: *Русский язык по-новому*, Ч 1, 2, 3., Златоуст. 2. Миллер Л.В., Политова Л.В.: *Жили-были...12 уроков русского языка*, Базовый уровень, Златоуст, СПб, 2003.

Dopunska:

1. Чернышов С.И.: *Поехали!*, Златоуст.

2. Poljanec R.: *Ruska gramatika za svakoga*, ŠK, Zg., 1989.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Uvod u studij ruskog jezika 2

Kolegij: Uvod u studij ruskog jezika 2

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni, A

Uvjeti: Položen ispit iz kolegija *Uvod u studij ruskog jezika 1*

Ispit: Pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Ovim se predmetom studenti upoznaju s fonetskim pojavama tipičnim za suvremeni ruski jezik (redukcijom samoglasnika, parovima palataliziranih i nepalataliziranih suglasnika, međusobni utjecaj samoglasnika i suglasnika – naglasak, fonetska riječ, intonacija, govorni organi).

Opća i specifična znanja i vještine:

Usvajanje pojmova i činjenica iz ruske fonetike, fonologije. Utvrđivanje odnosa između grafema i fonema.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanje, seminar.

Popis literature:**Obvezna:**

Glovacki-Bernardi, Zrinjka i dr., *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb, 2001.

Dopunska:

Cubberley, Paul, *Russian: A Linguistic Introduction*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.; Bugarški, R. *Uvod u opštu lingvistiku*, Čigoja štampa, Beograd, 1996.; Реформатский, А.А., *Введение в языковедение*, Москва., Jazić-Đorđe, *Osnovi fonetike ruskog jezika*, Naučna knjiga, Beograd, 1977.; Menac, Antica, *Очерки по фонетике русского языка*, skripta, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1965.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Uvod u studij ruske književnosti 2

Kolegij: *Uvod u studij ruske književnosti 2*

ECTS-bodovi: 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: Predavanje, seminar

Uvjeti: Položen ispit iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1*

Ispit: Usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Tumače se sljedeći pojmovi: temeljni pojam književnost i literatura; filološka analiza književnog djela – tekstologija; analiza književnog djela: tema, motiv, fabula i siže, kompozicija, motivacija, pripovjedač i karakter; ideja književnog djela; unutar tekstovni i izvan tekstovni odnosi; struktura književnog djela; stilska formacija; pojam pravac i struja i drugi pojmovni oblici književne svijesti; periodizacija književnosti – pojam «epohe» i «periode»; stilska formacija i estetska i društvena funkcija književnosti.

Opća i specifična znanja i vještine:

Znanje stečeno na ovom uvodnom kolegiju omogućuje studentima praćenje i razumijevanje ostalih godina studija ruske književnosti.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanje, seminar; usmeni ispit.

Literatura:**Obvezna:**

Solar, Milivoj. *Teorija književnosti*. 2001., Flaker, Aleksandar. *Stilske formacije*, 1986.,

Škreb, Zdenko, Stamać, Ante. *Uvod u književnost*, 1998.

Dopunska:

Литературный энциклопедический словарь, Tomaševski, Boris. *Teorija književnosti*. 1998.

Rečnik književnih termina, 1985., Batušić, Nikola, Švacov, Vladan. *Drama, dramaturgija, kazalište.*, Beker, Miroslav. *Suvremene književne teorije*, 1986.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Elementarna gramatika 2**Kolegij:** *Elementarna gramatika 1***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)**Status:** Obvezni, A**Oblik nastave:** predavanje**Uvjeti:** Položen ispit iz kolegija *Elementarna gramatika 1***Ispit:** Usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Vrste riječi: imenice – gramatičke kategorije (rod, broj, padež) i deklinacijski tipovi, glagoli - gramatičke kategorije i vremena (sadašnje, prošlo, buduće), zamjenice – vrste, gramatičke kategorije, deklinacijski tipovi, brojevi - vrste, deklinacijski tipovi.

Opća i specifična znanja i vještine: Upoznavanje s vrstama riječi, njihovim gramatičkim kategorijama i oblicima.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanje; kontinuirana provjera znanja (domaći radovi, kontrolni zadaci), pismeni ispit.

Popis literature:

Obvezna: Barić i dr.. *Gramatika hrvatskoga književnog jezika*, 1990.; Poljanec, R. F. *Pregled gramatike ruskoga jezika*, 1972.

Dopunska: Marojević, R. *Gramatika ruskog jezika*, 1983.; Гвоздев, А.Н. *Современный русский литературный язык*, ч. 1.; *Фонетика и морфология*, 1973.; Гужва, Ф. К., *Современный русский литературный язык*, ч. 1. 1979., *Морфология, синтаксис, пунктуация*, 1979.; *Краткая русская грамматика*, 2002.; *Русская грамматика АН СССР*, Институт русского языка, том I., М., 1980.

Jezik nastave: hrvatski, uz postupno uvođenje ruskog.

Hrvatski jezik za rusiste 2**Kolegij:** *Hrvatski jezik za rusiste 2***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)**Status:** izborni, B**Oblik nastave:** vježbe**Uvjeti:** položen ispit iz kolegija *Hrvatski jezik za rusiste 1***Ispit:** pismeni i usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Na konkretnim primjerima prate se jezične zakonitosti, studenti de upoznaju s problemima jezične norme, pravopisne problematike, potiču se na razmišljanje o jezičnim problemima, uvježbava se jezična zakonitost i upozorava na kolebanje u normi te se osposobljava studente za kritični pristup jezičnoj problematici.

Opća i specifična znanja i vještine:

Popravljanje znanja hrvatskoga standardnog jezika u pisanom i usmenom obliku.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Nastava se provodi u vidu jezičnih vježbi. Znanje se provjerava testovima pripremljenim za svaku određenu jezičnu cjelinu, kao i aktivnostima na satu.

Popis literature:

Obvezna: Barić i dr., *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 1995, Težak – Babić, *Hrvatska gramatika*, Zagreb, 2003, Babić – Finka – Moguš, *Hrvatski pravopis*, 1996., IV. izdanje ili isto ponovljeno.

Dopunska: «Jezik», časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika.
Jezik nastave: hrvatski.

Strani jezik

Strani jezik – izborni u okviru Sveučilišta

Napomena:

Kako je ovo početni stupanj učenja ruskog jezika, nastava na I. godini održava se na hrvatskom, s postupnim uvođenjem ruskog jezika.

II. godina

3. semestar

- 1) *Jezične vježbe 3* (3 CTS) 4
- 2) *Morfologija 1* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Ruski romantizam* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Staroslavenski jezik* (2,5 ECTS) 2
- 5) *Regionalna geografija Rusije 1* - izborni s drugog odjela (1,5 ECTS) 1
- 6) *Osnove grčkoga jezika* - izborni s drugog odjela (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 3

Kolegij: *Jezične vježbe 3*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: Vježbe

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

Jezične vježbe 3 nastavak su vježbi 1 i 2, a tematski i metodički povezane su s predmetom *Morfologija 1* i 2. Razvijaju se govorne vještine, stvaraju govorne navike kroz komunikacijske vježbe, a teme koje se obrađuju su iz svakodnevnog života. Uvježbavaju se i komentiraju gramatički modeli s posebnim osvrtom na glagolske kategorije, pravopisna pravila, proširuje vokabular.

Opća i specifična znanja i vještine:

Na jezičnim vježbama iscrpno se obrađuju i uvježbavaju pojedine gramatičke teme – osnovna značenja i konstrukcije pojedinih padeža s prijedlozima, izražavanje vremenskih konstrukcija, upotreba dugih i kratkih pridjeva, komparacija pridjeva i priloga, specifična upotreba glagolskog vida.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Rad u paru i u grupama u učionicama koje raspoložu audio i video opremom.

Domaći radovi, tjedne i mjesečne provjere: diktati, testovi, sastavci; pismeni i usmeni ispit.

Popis literature:

Obvezna: 1. Миллер, Л. В. – Политова, Л. В., *Жили-были...12 уроков русского языка*, Златоуст, СПб., 2003.

Dopunska literatura:

1. Хавронина, С., Широоченская, А., *Русский язык в упражнениях*, Русский язык, М., 1994.

2. Глазунова, О.И.: *Грамматика русского языка*, Златоуст, СПб, 2003. 3. Пулькина, И. М.- Захава-Некрасова, Е.Б.: *Учебник русского языка для студентов-иностранцев*, Высшая школа, М., 1968. 4. Скворцова, Г.Л.: *Употребление видов глагола в русском языке*, Русский язык, М., 2004. 5. Муравьева, Л.: *Глаголы движения в русском языке*, Издательство «Русский язык», М., 1978.

Jezik nastave: ruski.

Morfologija 1

Kolegij: *Morfologija 1*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: Predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruskoga jezika 1, 2*, *Jezične vježbe 1,2*

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

Tvorba riječi u ruskom jeziku; vrste morfema; tipovi osnova. Tvorba i karakteristike glagolskih oblika; prilozi; prijedlozi; veznici; čestice; uzvici. Usporedba s hrvatskim jezikom. Na seminaru studenti prevode i morfološki analiziraju odabrane književne tekstove te usvajaju ruski leksik.

Opća i specifična znanja i vještine:

Znanje stečeno na kolegiju *Morfologija ruskoga jezika* pomaže studentima u kvalitetnijem praćenju i razumijevanju nastave iz ostalih kolegija na drugoj godini studija ruskoga jezika i književnosti.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Literatura:

Obvezna: Гужва, Ф.К., *Современный русский литературный язык*, ч. 2, 1979., Розенталь, Д.Э. *Современный русский язык*, ч. 1, (словообразование) 1976., Тоšović, B., *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, 1987.

Dopunska literatura: *Русская грамматика 1*, АН СССР, 1980 (ili neko drugo akademijino izdanje)

Jezik nastave: ruski.

Ruski romantizam

Kolegij: *Ruski romantizam*

ECTS-bodovi: 3

Status: Obvezni, A

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Oblik nastave: Predavanje, seminar

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1,2*

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Kolegij daje uvid u osobitosti ruskoga romantizma kako s obzirom na europski književni i kulturni kontekst kraja 18. i prvih desetljeća 19. stoljeća, tako i s obzirom na rusku književno-kulturnu tradiciju. Na predavanjima se daje pregled osnovnih poetičkih i književnopovijesnih obilježja ruskoga romantizma na temelju opusa najvažnijih pisaca toga razdoblja – od sentimentalizma i predromantizma do dekabrista i Puškina. Na seminarima se studenti upoznaju s poezijom i prozom ruskoga romantizma te osobito s njegovom središnjom figurom

– Aleksandrom Puškinom. Studente se podučava poetici romantizma, razdoblja koji po mnogim svojim značajkama najavljuje iduće povijesno razdoblje (realizam), osobito značajno u kontekstu zapadnoeuropske, ne samo ruske kulture.

Opća i specifična znanja i vještine: Usvajaju se pojmovi i pojave specifične upravo za rusku književnost ruskog romantizma kroz analizu paradigmatičkih za ovu književnost tekstova (Puškin, Lermontov, rani Gogol').

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: predavanje, seminar (seminarski radovi), internet, diskusija (aktivno sudjelovanje u nastavi) ; usmeni ispit.

Literatura:

Obvezna: Flaker, A. 1965. *Ruski klasici 19. stoljeća*, Zagreb: Školska knjiga; Flaker, A. 1976. *Stilske formacije*, Zagreb: SNL; Flaker, A. 1986. *Ruska književnost*, Zagreb: SNL.

История русской литературы, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Ленинград: Наука.

Dopunska literatura: M. Stojnić, M. (ur.) 1976. *Ruska književnost. Knjiga 1*, Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit; *Литературный энциклопедический словарь*, 1987. Москва: Советская энциклопедия.

Internet izvori:

infofolio.asf.ru

www.lib.ru

Jezik nastave: ruski.

Staroslavenski jezik

Kolegij: *Staroslavenski jezik*

ECTS-bodovi: 2,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Povijesni i kulturni uvjeti nastanka i razvoja staroslavenskih pisama, jezika, i literature: Glagoljica, latinica i ćirilica; Ćiril i Metodij; slavensko bogoslužje; starocrkvenoslavenski spomenici; dijalektalna osnovica, glasovi i gramatička struktura starocrkvenoslavenskoga jezika; redakcije i recenzije i spomenici mlađih redakcija; staroslavenski leksik kao izraz kulture; analiza staroslavenskih tekstova.

Opća i specifična znanja i vještine: razvijanje vještine uočavanja problema i načina njihova rješavanja; sposobnost razmišljanja o jeziku i književnosti, posebice u kontekstu kulture; poznavanje cjelovite strukture staroslavenskoga jezika, uvid u spomenike, razumijevanje staroslavenskih tekstova i civilizacije.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanja, seminari, samostalno istraživanje, diskusija, konzultacije, internet. Konzultacije sa studentima, anketa među studentima, razmjena iskustava unutar Odjela i izvan njega.

Obveze studenata: Seminarski rad, aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit, pismeni ispit, istraživanje, mentorski rad: student ima mogućnost izbora završnoga rada.

Popis literature:

Obvezna:

Bratulić, Josip: *Žitja Konstantina-Ćirila i Metodija i druga vrela*, Zagreb, (bilo koje izdanje) Sambunjak, Slavomir: *Gramatofija Konstantina Filozofa Solunskoga*, Zagreb, 1998. (Str. 1 – 94; 263 – 353); Damjanović, Stjepan: *Slovo iskona, Staroslavenska/starohrvatska čitanka*, Zagreb, 2002. (Str. 5 – 169); Damjanović, Stjepan: *Staroslavenski jezik*, Zagreb, 2003.;

Damjanović, Stjepan i suradnici: *Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 2005.

Izborna:

Hamm, Josip: *Staroslavenska gramatika*, Zagreb, (bilo koje izdanje); Hamm, Josip: *Staroslavenska čitanka*, Zagreb (bilo koje izdanje); Grivec, Franc: *Slavenski blagovjesnici sveti Ćiril i Metod*, Zagreb, 1985.; Vašica, Josef: *Literární památky epochy velkomoravské (863-885)*, Vyšehrad-Praha, 1996.; Huťanová, Jana: *Lexika starých slovanských rukopisov*, Bratislava, 1998.; Damjanović, Stjepan: *Jedanaest stoljeća nezaborava*, Osijek-Zagreb, 1991. *Kirilometodijevska enciklopedija*, I-IV, Sofija, 1985 – 2003.

Napomena:

Više literature i nastavni materijali bit će prezentirani u seminarima.

Jezik nastave: hrvatski. (Isti kolegij slušaju istovremeno i rusisti i kroatisti.)

Regionalna geografija Rusije 1

Kolegij: *Regionalna geografija Rusije 1*

ECTS-bodovi: 1,5

Status: izborni, C

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Oblik nastave: Predavanje, seminar, samostalno istraživanje, konzultacije, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: pismeni (projekt) i usmeni (kontinuirana provjera znanja)

Okvirni sadržaj predmeta:

Prostorni pojam Rusije. Rusija kao azijska i europska zemlja. Povijesno-geografski razvoj Rusije (teritorijalno širenje Rusije, revolucije, osnutak i raspad SSSR-a, perestrojka). Geopolitičko značenje Rusije. Osnovne geografske značajke, prirodno-geografske karakteristike (reljef, klima, tla, vegetacija), društveno-gospodarske karakteristike (stanovništvo, procesi urbanizacije, gospodarski razvoj). Gospodarska i društvena kriza. Odnos centar-periferija. Etnički sukobi, problem Čečenije. Regionalna podjela Rusije.

Opća i specifična znanja i vještine: Upoznavanje s geoprostorom i regionalnim različitostima Rusije. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova o geografskoj problematici Rusije.

Oblici provodenja nastave i način provjere znanja: Predavanje, seminar, samostalno istraživanje, konzultacije, diskusija, internet, kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti, istraživanje, seminarski rad

Popis literature:

Obvezna:

Akinen S. et al. (2000.): *Eastern Europe, Russia and Central Asia*, 1st edition, Europa Publications, London, pp. 613.

Bradshaw, M. (2000.): *World Regional Geography: The New Global Order*, Second Edition, McGraw-Hill Companies, Boston, pp.622.

Države Svijeta, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Dopunska:

Encarta Encyclopedia 2004.

Encyclopedia Britannica

Jezik nastave: hrvatski.

Osnove grčkoga jezika

Kolegij: *Osnove grčkoga jezika*

ECTS-bodovi: 1,5

Status: izborni, C

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Oblik nastave: Predavanja, vježbe, konzultacije

Uvjeti: -

Ispit: Pismeni (projekt) i usmeni (kontinuirana provjera znanja/ocjenjivanje aktivnosti).

Okvirni sadržaj predmeta:

Upoznavanje grčkog alfabeta, vježbanje, učenje grčke deskriptivne morfologije: vrste riječi, deklinacija nomena, komparacija pridjeva i priloga, zamjenice, brojevi; glagolski sistem, vid i vrijeme, osnove i nastavci; ω i $\mu\tau$ konjugacija. Vježbe iz morfologije osnivaju se na izabranim rečenicama iz Grčke vježbenice. Cilj im je prepoznavanje oblika grčke deklinacije i konjugacije i na temelju toga razumijevanje teksta.

Opća i specifična znanja i vještine: Prepoznavanje oblika, samostalna morfološka i sintakička analiza.

Oblici provodenja nastave i način provjere znanja: Predavanja, vježbe, diskusija, konzultacije, aktivno sudjelovanje u nastavi.

Popis literature:

Obvezna: Dukat, Zdeslav: *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb 1983.

Sabadoš-Sironić-Zmajlović: *Grčka vježbenica*

Jezik nastave: hrvatski, grčki.

4. semestar

1) *Jezične vježbe 4* (3 ECTS) 4

2) *Morfologija 2* (3 ECTS) 2+2

3) *Ruski realizam* (3 ECTS) 1+1

4) *Regionalna geografija Rusije 2* (izborni s drugog odjela – C) (1,5 ECTS) 1

5) *Osnove latinskoga jezika* (izborni s drugog odjela – C) (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 4

Kolegij: *Jezične vježbe 4*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Jezične vježbe 4 trebaju pomoći studentima u aktivizaciji riječi, izraza i konstrukcija pri (prvim) razgovorima na ruskom jeziku na razne teme, uglavnom iz svakidašnjeg života. Na kraju svakog sata daju se vježbe kojima se završava izučavanje određene teme: prevođenje na ruski jezik, prepričavanje, sastavljanje priče na zadanu temu. Nastavlja se s uvježbavanjem i obrađivanjem gramatičkih modela vezanih uz glagole.

Opća i specifična znanja i vještine:

Na jezičnim vježbama iscrpno se obrađuju i uvježbavaju pojedine gramatičke teme – osnovna značenja i konstrukcije pojedinih padeža s prijedlozima, izražavanje vremenskih konstrukcija, upotreba dugih i kratkih pridjeva, komparacija pridjeva i priloga, specifična upotreba glagolskog vida.

Oblici provodenja nastave i način provjere znanja:

Rad u paru i u grupama u učionicama koje raspolažu audio i video opremom.

Kontinuirana provjera znanja tijekom semestra i na kraju pismenim ispitom (prijevod, sastav, gramatički test) i usmenim ispitom.

Literatura:

Obvezna: 1. Миллер, Л. В. – Политова, Л. В., *Жили-были...12 уроков русского языка*, Златоуст, СПб., 2003.

Dopunska literatura:

1. Хавронина, С., Широценская, А., *Русский язык в упражнениях*, Русский язык, М., 1994.

2. Глазунова, О.И.: *Грамматика русского языка*, Златоуст, СПб, 2003. 3. Пулькина, И. М.- Захава-Некрасова, Е.Б.: *Учебник русского языка для студентов-иностранцев*, Высшая школа, М., 1968. 4. Скворцова, Г.Л.: *Употребление видов глагола в русском языке*, Русский язык, М., 2004. 5. Муравьева, Л.: *Глаголы движения в русском языке*, Издательство «Русский язык», М., 1978.

Jezik nastave: ruski.

Morfologija 2

Kolegij: *Morfologija 2*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položen ispit iz kolegija *Morfologije 1*

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Tvorba i leksiko-gramatičke karakteristike imenica, pridjeva (upotreba kratkog i dugog oblika), zamjenica i brojeva. Tipovi deklinacija. Glagoli kretanja i participska konstrukcija. Na seminaru studenti prevode i morfološki analiziraju odabrane književne tekstove i usvajaju ruski leksik.

Opća i specifična znanja i vještine:

Znanje stečeno na kolegiju Morfologija ruskoga jezika pomaže studentima u kvalitetnijem praćenju i razumijevanju nastave iz ostalih kolegija na drugoj godini studija ruskoga jezika i književnosti.

Literatura:

Obvezna:

Гужва, Ф. К., *Современный русский литературный язык*, ч. 2, 1979., Тошовић, В., *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, 1987.

Dopunska literatura:

Русская грамматика 1, АН СССР, 1980 (ili neko drugo akademijino izdanje)

Jezik nastave: ruski.

Ruski realizam

Kolegij: *Ruski realizam*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezan, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruske književnost 1, 2, Ruski romantizam*

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Ruska književnost predaje se u odabranim poglavljima njezine povijesti, počevši od 40-ih godina, faze ranog realizma, preko faze razvijenog i visokog, pa sve do posljednje njezine faze, visokog realizma. Na seminarima će se analizirati temeljni prozni tekstovi ruske realističke književnosti (od ranog do visokog realizma, prema dezintegraciji). Studenti će se upoznati s osnovnim značajkama realističke proze i njezinim dominantnim vrstama (roman i novela). Pozornost će se posvetiti suodnosu ruske realističke proze s prozom u drugim nacionalnim književnostima, njezinim sličnostima i razlikama te utjecajima na prozu 20. stoljeća. Obrađivat će se i analizirati djela sljedećih autora: Ju.; Gogol', N. V.; Turgenjev, I., S.; Gončarov, A. I.; Leskov, N. S.; Tolstoj, L. N.; Dostoevskij, F. M.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se upoznaju s osnovnim književnopovijesnim značenjem ruskoga realizma te teorijom proze. Zbog tzv. mimetičke prirode realizma studenti će se upoznati sa suodnosima zbiljskog i fikcionalnog u konkretnim tekstovima.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanje, seminar; seminarski radovi, aktivno sudjelovanje u nastavi, diskusija

Literatura:

Obvezna: Jedan od pregleda ruske književnosti 19. stoljeća kao što su:

История русской литературы в четырех томах, Ленинград, 1980-1983. ili *История русской литературы XIX-ого века*, Москва 1973-1978.; Flaker, A., *Ruski klasici 19. stoljeća*, Zagreb, 1965.; Flaker, A., *Ruska književnost*, Zagreb: SNL.

История русской литературы, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Ленинград: Наука.

Dopunska literatura: M. Stojnić, M. (ur.) 1976. *Ruska književnost. Knjiga 1*, Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit; *Литературный энциклопедический словарь*, 1987. Москва: Советская энциклопедия; Flaker, A., *Stilske formacije*, Zagreb, 1986. ; Žmegač, V., *Književnost i zbilja*, Zagreb, 1982.

Internet izvori:

infofolio.asf.ru

www.lib.ru

Jezik nastave: ruski.

Regionalna geografija Rusije 2

Kolegij: *Regionalna geografija Rusije 2*

ECTS-bodovi: 1,5

Status: izborni, C

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Oblik nastave: Predavanje, seminar, samostalno istraživanje, konzultacije, diskusija, internet

Uvjeti: položen ispit iz kolegija *Regionalna geografija Rusije 1*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Prostorni pojam Rusije. Rusija kao azijska i europska zemlja. Povijesno-geografski razvoj Rusije (teritorijalno širenje Rusije, revolucije, osnutak i raspad SSSR-a, perestrojka). Geopolitičko značenje Rusije. Osnovne geografske značajke, prirodno-geografske karakteristike (reljef, klima, tla, vegetacija), društveno-gospodarske karakteristike (stanovništvo, procesi urbanizacije, gospodarski razvoj). Gospodarska i društvena kriza. Odnos centar-periferija. Etnički sukobi, problem Čečenije. Regionalna podjela Rusije.

Opća i specifična znanja i vještine: Upoznavanje s geoprostorom i regionalnim različitostima Rusije. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova o geografskoj problematici Rusije.

Oblici provodenja nastave i način provjere znanja: Predavanje, seminar, samostalno istraživanje, konzultacije, diskusija, internet, kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti, istraživanje, seminarski rad

Popis literature:

Obvezna:

Akinen S. et al. (2000.): *Eastern Europe, Russia and Central Asia*, 1st edition, Europa Publications, London, pp. 613.

Bradshaw, M. (2000.): *World Regional Geography: The New Global Order*, Second Edition, McGraw-Hill Companies, Boston, pp.622.

Države Svijeta, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Dopunska:

Encarta Encyclopedia 2004.

Encyclopedia Britannica

Jezik nastave: hrvatski.

Osnove latinskog jezika

Kolegij: Osnove latinskog jezika

ECTS-bodovi: 1,5

Status: izborni, C

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Oblik nastave: Predavanja, vježbe, konzultacije

Uvjeti: -

Ispit: Pismeni (projekt) i usmeni (kontinuirana provjera znanja/ocjenjivanje aktivnosti)

Okvirni sadržaj predmeta: Latinska morfologija. Indoevropski jezici. Gramatičke kategorije. Izgovor. Glasovi i glasovne promjene. Tvorba riječi, izvedenice i složenice. Značenje riječi. Vrste riječi. Promjenjive i nepromjenjive riječi. Osnove i nastavci. Deklinacija imenica, pridjeva i zamjenica. Komparacija. Glagoli. Vid. Način. Vrijeme. Konjugacija.

Opća i specifična znanja i vještine: prepoznavanje oblika, samostalna morfološka i sintaksička analiza

Oblici provodenja nastave i način provjere znanja: Predavanja, vježbe, konzultacije, aktivno sudjelovanje u nastavi.

Popis literature:

Obvezna: Gortan- Gorski- Pauš, *Latinska gramatika*, Školska knjiga. Zagreb, 1987.

Divković, Mirko, *Latinsko- hrvatski rječnik*, Zagreb, 1987.

Gramatika hrvatskog jezika.

Jezik nastave: hrvatski, latinski.

Napomena:

Sva nastava na II. godini (osim nastave izbornih predmeta i *Staroslavenskog*) održava se na ruskom jeziku.

III. godina

5. semestar

- 1) *Jezične vježbe 5* (3 ECTS) 4
- 2) *Sintaksa jednostavne rečenice* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Dezintegracija ruskog realizma* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Poljski jezik 1* (2 ECTS) 2
- 5) *Ruska kultura i civilizacija - izborni* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 5.

Kolegij: *Jezične vježbe 5.*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3, 4*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Rad sa studentima uključuje proširenje leksičkog fonda u skladu s odabranim temama, pri čemu se nastava temelji na aktivnim oblicima rada (dijalozi, diskusije i sl.), utvrđivanju poznatog gramatičkog materijala kroz praktične vježbe, upoznavanju ruske kulture i tradicije, ruskih običaja. Usporedba ruskih s hrvatskim životnim i jezičnim realijama. Sastavni dio kolegija je lektira, cilj koje je razvoj navika čitanja književnih djela u izvorniku i analiza jezičnog aspekta teksta.

Opća i specifična znanja i vještine: . Zadatak kolegija je širenje komunikacijske kompetencije studenata na ovom stupnju studija.

Literatura:

Obvezna: И.Костина, Т.Александрова, Е.Васянина, М.Костина. *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 4.- С.-Петербург: "Златоуст", 1998., Alla Rodimkina, Zoya Riley, Neil Landsman. *Russia today*. Texts and Exercises. 2nd edition. - St.Petersburg, 1999.

Dopunska: Н.Ю.Писарчик, Ю.Е.Прохоров. *Мы похожи, но мы разные*. - С.-Петербург: "Златоуст", 1998., Л.С.Крючкова, Л.А.Дунаева, Н.Н.Левшина и др. *Говорим по-русски без переводчика. Интенсивный курс по развитию навыков устной речи*. - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2002.

Jezik nastave: ruski.

Sintaksa jednostavne rečenice

Kolegij: *Sintaksa jednostavne rečenica*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija: *Uvod u studij ruskoga jezika 1, 2, Morfologija ruskoga jezika 1, 2*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

U kolegiju se istražuju sintaktička svojstva riječi. Sintagmatika. Gramatičko ustrojstvo rečenice. Rečenični članovi. Poredak riječi u rečenici. Interpunkcijski znakovi u rečenici i tekstu.

Opća i specifična znanja i vještine:

Osim naglaska na teorijskoj problematici (problematika definiranja osnovnih termina, određivanje rečeničnih članova i vrsta rečenica: jednodijelnih, dvodijelnih, eliptičnih, krnjih) poseban naglasak stavlja se na praktičnu primjenu teorijskih dostignuća, kako kroz analizu rečenica u tekstovima različitog stupnja sintaktičke složenosti i komunikacijske usmjerenosti, tako i kroz prijevod rečenica sa hrvatskoga na ruski jezik.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Literatura:**Obvezna:**

Ленская, Т.С., Угроватова, Т.Ю. *Русский язык, синтаксис*, Москва, 2003.; Гужва, *Современный русский литературный язык*, Киев, 1971.

Dopunska:

Грамматика русского языка, Том II, Синтаксис, Москва, 1960., Kubik, M. *Синтаксис русского языка*, Praha, 1974., Розенталь, Д.Э., *750 упражнений по русскому языку с ответами*, Москва, 2003., Тошović, В. *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, Sarajevo, 1988., Золотова, Г. А. *Синтаксис и стилистика*, Москва, 1976.

Internet izvori:

Литневская, Е. И., *Русский язык: краткий теоретический курс для школьников*
www.gramota.ru/

ИНСТИТУТ РУССКОГО ЯЗЫКА, Русская грамматика, том 2б, Синтаксис
www.rusgram.narod.

Jeziik nastave: ruski.

Dezintegracija ruskog realizma

Kolegij: *Dezintegracija ruskog realizma*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezan, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam*

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

U kolegiju se tumače oni povijesni književni i kulturalni procesi koji su doveli do dezintegracije stilske formacije realizma krajem 19. stoljeća. Već u djelima Tolstoja i Dostojevskog zapažaju se one tendencije, koje su sukladne težnjama ruskih modernista na razmeđu stoljeća. Javljaju se i novi autori, koje realizam u prozi preosmišljavaju (A. P. Čehov, V. Garšin), odnosno preoblikuju ga u skladu s novim strujanjima (naturalizam, impresionizam, esteticizam, kraja 19. stoljeća).

Opća i specifična znanja i vještine:

Usvajanje znanja istraživanjem na koji se način realizam transformira u nove, modernističke usmjerene oblike (što je posebno zanimljivo pratiti kroz prozne oblike književnosti).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar; diskusija, seminarski radovi, aktivno sudjelovanje u nastavi.

Literatura: Uz obveznu i dopunsku propisanu za kolegij ruski realizam, još i:

Obvezna:

Литература конца XIX – начала XX века (1881 – 1917) том IV. U: *История русской литературы I – IV*, Наука, Ленинград, 1981 – 1983.

Боголомов, Н. А. (ред.) *Русская литература рубежа веков (1890 – начало 1920-х годов). I – II*. Наследие, ИМЛИ РАН, Москва, 2001.

Dopunska:

Силард, Л. *Русская литература конца XIX – начала XX века (1890 – 1917)*, том I, II, Tankönyvado, Budapest, 1983.

Internet izvori:

infofolio.asf.ru

www.lib.ru

Jezik nastave: ruski.

Poljski jezik

Kolegij: *Poljski jezik 1*

Trajanje: 1 semestar (zimski)

ECTS bodovi: 2

Status: Obvezni, A

Okvirni sadržaj predmeta: Vokalski i konsonantski sustav poljskog jezika, osnovne gramatičke zakonitosti, paradigme promjenljivih riječi, temeljni leksik s najfrekventnijim govornim frazama standardnog jezika.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti svladavaju pravilan izgovor poljskih glasova, proučavaju poljsku gramatiku na zasićenim tekstovima, prate poljske WEB-stranice, izabrane emisije na radiju i TV. Samostalno postavljaju pitanja, slažu rečenice iz područja svakodnevnog života - stječu solidne temelje govornih vještina. Uče pisati privatna i službena pisma te esej na slobodnu temu.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanja 20%, vježbe 60%, konzultacije 5%, praćenje medija 5%, praktični rad 10%: prijevod kraćeg kulturološkog teksta, pisanje eseja i pisma; znanje se procjenjuje na temelju sljedećih komponenata : 1. aktivnog sudjelovanja studenata u nastavi, 2. samostalna praktična rada, 3. pismenog testa iz gramatike, 4. razgovora na teme iz svagdanjeg života.

Popis literature:

Obvezna: Tekstovi: Stadnikiewicz-Kerep, J., *Język polski*. Osim navedene knjige moguće je proučavanje drugih tekstova prema potrebama i mogućnostima studenata.

Dopunska: Izabrani tekstovi (kulturološki i informativni).

Pintarić, N. *Kratka poljska gramatika=Gramatyka polska w skrócie*. U: Moguš, M.& Pintarić, N. (2002). *Poljsko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga, str. 1117-1151.

Sinielnikoff, R.& Prechitko, E. *Wzory listów polskich*. Warszawa: Wiedza Powszechna, 271 str. /10 izabranih oglednih primjera službene i privatne korespondencije./

Stadnikiewicz-Kerep, J (1976). *Język polski*. Zagreb: Filozofski fakultet. /tekstovi 1-20, str. 12-151./

Jezik nastave: hrvatski, poljski.

Ruska kultura i civilizacija 1

Kolegij: *Ruska kultura i civilizacija 1*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, B

Oblik nastave: predavanje

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Osnovne povjesne činjenice o načinu življenja, stanovanja, oblačenja stanovnika Rusije od vremena prije Petra Velikog do kraja 19. stoljeća. Dijakronijski pregled običaja, tradicija, praznika Rusa.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti stječu osnovno znanje o kulturno-povjesnim značajkama Rusije i ruskog naroda. Razvijaju se vještine samostalnog istraživačkog rada uz korištenje literature i internetskih resursa.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Frontalni rad, individualni rad, pismeni seminarski rad, usmeni ispit.

Popis literature:

Obvezna:

Короткова М.В. *Путешествие в историю русского быта*. Москва: Дрофа, 2003.

Русский народ. Его обычаи, обряды, предания, суеверия и поэзия. Ростов-на-Дону: Феникс, 1996.; *Энциклопедия Города России*. Москва: Научное издательство «Большая Российская энциклопедия», 2003.

Jezik nastave: ruski.

Izborni u okviru sveučilišta

6. semestar

- 1) *Jezične vježbe 6* (3 ECTS) 4
- 2) *Sintaksa složene rečenice* (3 ECTS) 2+2
- 3) *Ruska književnost 20. stoljeća* (3 ECTS) 1+1
- 4) *Poljski jezik 2* (2 ECTS) 2
- 5) *Ruska kultura i civilizacija 2 - izborni* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 6

Kolegij: *Jezične vježbe 6*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3, 4, 5*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Kolegij *Jezične vježbe 6* prate gradivo predavanja i uvježbavaju gramatičke kategorije te na višoj razini stvaraju govorne navike. Sastavni dio kolegija je lektira, cilj koje je razvoj i navika čitanja književnih djela u izvorniku i analiza jezičnog aspekta teksta.

Opća i specifična znanja i vještine: Zadatak kolegija je širenje komunikacijske kompetencije na ovom stupnju studija.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Vježbe, pismeni, usmeni, lektira.

Literatura:

Obvezna: И.Костина, Т.Александрова, Е.Васянина, М.Костина. *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 4.- С.-Петербург: "Златоуст", 1998., Alla Rodimkina, Zoia Riley, Neil Landsman. *Russia today*. Texts and Exercises. 2nd edition. - St.Petersburg, 1999.

Dopunska: Н.Ю.Писарчик, Ю.Е.Прохоров. *Мы похожи, но мы разные*. - С.-Петербург:"Златоуст", 1998., Л.С.Крючкова, Л.А.Дунаева, Н.Н.Левшина и др. *Говорим по-русски без переводчика. Интенсивный курс по развитию навыков устной речи*. - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2002.

Jezik nastave: ruski.

Sintaksa složene rečenice

Kolegij: *Sintaksa složene rečenice*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni,A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruskoga jezika 1 i 2*, *Morfologija ruskoga jezika 1 i 2*, *Sintaksa jednostavne rečenice*.

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

U kolegiju se istražuju tipovi složenih rečenica (nezavisno i zavisno složenih) te osnovne zakonitosti diskursa, tj. nadrečeničnog jedinstva. Analiza složene rečenice provodi se prema dvama principima: logiko-gramatičkom i strukturno-semantičkom. Osim na teorijsku problematiku poseban se naglasak stavlja i na komunikacijsku problematiku, posebno kroz komparaciju ruskog i hrvatskog jezičnog sustava (terminološke razlike, razlike u interpunkciji, redu riječi i sl.). Važan aspekt rada ostvaruje se na seminarima kroz sintaktičku analizu tekstova raznih vrsta (od razgovornog jezika do umjetničkog teksta, proznog i poetskog).

Opća i specifična znanja i vještine:

Paralelno s proučavanjem teoretske problematike naglasak se stavlja i na sintaktičke raznolikosti tekstova različite namjene. Primjena teorijskog znanja se ostvaruje kroz prijevod rečenica različitog sintaktičkog tipa s hrvatskoga na ruski jezik.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Literatura:

Obvezna:

Ленская, Т.С., Угроватова, Т.Ю.. *Русский язык, синтаксис*, Москва, 2003., Аникина М.Н., *Синтаксис сложноподчиненного предложения*, Москва, 2004., Гужва Ф.К., *Современный русский литературный язык*, Киев, 1971.

Dopunska:

Tošović, B. *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, Sarajevo, 1988., Kubik, M. *Синтаксис русского языка*, Прага, 1974., *Грамматика русского языка, Том II*, *Синтаксис*, Москва, 1960.

Internet izvori:

Литневская, Е. И., *Русский язык: краткий теоретический курс для школьников*
<http://gramota.ru/>

Jezik nastave: ruski.

Ruska književnost 20. stoljeća**Kolegij:** *Ruska književnost 20. stoljeća***ECTS-bodovi:** 3**Status:** Obvezan, A**Oblik nastave:** predavanje, seminar**Uvjeti:** položeni ispiti iz kolegija: *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma***Ispit:** usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Specijalistički kolegij IV. godine studija rusistike bavi se poezijom i prozom ruske književnosti 20. stoljeća koja u ruskom društvu zadobiva potpuno nove funkcije i jasno je suprotstavljena poetici u 19. stoljeću dominantnog realizma. Nova književnost podređena je prvenstveno estetskim načelima (u realizmu bila su to etička načela) koja se prvih dekada ovoga stoljeća burno smjenjuju, u rasponu od simbolizma i impresionizma, preko avangarde – futurizma i konstruktivizma (ruska pjesnička srebrna plejada: V. Solov'ev, D. Merežkovskij, V. Brjusov, Z. Gippius, I. Annenskij, F. Sologub; mlađi naraštaj simbolista – A. Blok, A. Belyj, V. Ivanov; akmeisti – N. Gumilev, A. Ahmatova, O. Mandel'stam; futuristi – V. Hlebnikov, V. Majakovskij, B. Pasternak; imažinizam; M. Cvetaeva). Kroz analizu paradigmatičkih za rusku književnost 20. stoljeća student se upoznaje s raznorodnim književnim pokušajima strukturnog prevladavanja kanoniziranog u ruskoj književnosti romana realizma (nove romaneskne strukture zasnovane su na načelima asocijativnosti, montaže, konstrukcije), koje su popraćene novim spoznajama o odnosu zbilje i fikcije, jezika i stvarnosti, te novim vrednovanjima kako teksta, tako i konteksta djela.

Opća i specifična znanja i vještine:

Na ovom stupnju studija književnosti studenti su osposobljeni istraživati kako se novim vrednovanjima teksta i konteksta djela preosmišljava ne samo uloga autora, nego i čitatelja teksta, budući da on postaje koautorom.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanje, seminar; seminarski radovi, diskusija, aktivno sudjelovanje u nastavi; usmeni ispit.

Popis literature:**Obvezna:**Flaker, A. 1982. *Poetika osporavanja*, Zagreb; Flaker, A. 1984. *Ruska avangarda*, Zagreb:

Flaker, A. 1986. *Ruska književnost*, Zagreb: SNL; Rister, V. 1995. *Lik u grotesknoj strukturi*. Zagreb: Književna smotra; Агеносов, В. (ред.) *Русская литература XX века, I – II*. Дрофа, Москва, 2001.; Кременцов, Л. (ред.) *Русская литература XX века, I – II*. Академия, Москва, 2001.

Dopunska:

Flaker, A. 1986. *Nomadi ljepote*. Zagreb; *Pojmovnik ruske avangarde 1-9.*, Zagreb, 1984-1993.; *Русская советская повесть 20-30-ых годов*, Ленинград, 1976.

Русская советская литература 30-ых годов, Москва, 1978.

Internet izvori:

infofolio.asf.ru

www.lib.ru

Jezik nastave: ruski.

Poljski jezik**Kolegij:** *Poljski jezik 2***Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

ECTS- bodovi: 2**Status:** Obvezni, A**Uvjeti:** Položen ispit iz kolegija *Poljski jezik 1***Okvirni sadržaj predmeta:** Vokalski i konsonantski sustav poljskog jezika, osnovne gramatičke zakonitosti, paradigme promjenljivih riječi, temeljni leksik s najfrekventnijim govornim frazama standardnog jezika.**Opća i specifična znanja i vještine:**

Studenti svladavaju pravilan izgovor poljskih glasova, proučavaju poljsku gramatiku na zasićenim tekstovima, prate poljske WEB-stranice, izabrane emisije na radiju i TV. Samostalno postavljaju pitanja, slažu rečenice iz područja svakodnevnog života - stječu solidne temelje govornih vještina. Uče pisati privatna i službena pisma te esej na slobodnu temu.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanja 20%, vježbe 60%, konzultacije 5%, praćenje medija 5%, praktični rad 10%: prijevod kraćeg kulturološkog teksta, pisanje eseja i pisma; znanje se procjenjuje na temelju sljedećih komponenata : 1. aktivnog sudjelovanja studenata u nastavi, 2. samostalna praktična rada, 3. pismenog testa iz gramatike, 4. razgovora na teme iz svagdanjeg života.

Popis literature:

Obvezna: Tekstovi: Stadnikiewicz-Kerep, J., *Język polski*. Osim navedene knjige moguće je proučavanje drugih tekstova prema potrebama i mogućnostima studenata.

Dopunska: Izabrani tekstovi (kulturološki i informativni).

Pintarić, N. Kratka poljska gramatika=Gramatyka polska w skrócie. U: Moguš, M.& Pintarić, N. (2002). *Poljsko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga, str. 1117-1151.

Sinielnikoff, R.& Prechitko, E. *Wzory listów polskich*. Warszawa: Wiedza Powszechna, 271 str. /10 izabranih oglednih primjera službene i privatne korespondencije./

Stadnikiewicz-Kerep, J (1976). *Język polski*. Zagreb: Filozofski fakultet. /tekstovi 1-20, str. 12-151./

Jezik nastave: hrvatski, poljski.

Ruska kultura i civilizacija 2**Kolegij:** *Ruska kultura i civilizacija 2***ECTS-bodovi: 1,5****Trajanje:** 1 semestar (ljetni)**Status:** izborni, B**Oblik nastave:** predavanje**Uvjeti:** Položen ispit iz kolegija *Ruska kultura i civilizacija 1***Ispit:** usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Najveći i najvažniji ruski gradovi. Suvremena Rusija: administrativno uređenje, politički, gospodarski i kulturni razvoj.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se upoznaju sa stanjem u sadašnjoj Rusiji. Razvijaju se vještine samostalnog istraživačkog rada uz korištenje literature i internetskih resursa.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Frontalni rad, individualni rad, pismeni seminarski rad, usmeni ispit.

Popis literature:**Obvezna:**

Короткова М.В. *Путешествие в историю русского быта*. Москва: Дрофа, 2003.

Русский народ. Его обычаи, обряды, предания, суеверия и поэзия. Ростов-на-Дону: Феникс, 1996.; *Энциклопедия Города России.* Москва: Научное издательство «Большая Российская энциклопедия», 2003.

Jezik nastave: ruski.

Izborni u okviru Sveučilišta

Napomena:

Sva nastava (osim nastave izbornih predmeta s drugih odjela i *Poljskog jezika*) održava se na ruskom jeziku.

DIPLOMSKI STUDIJ – trajanje 4 semestra

- a) **nastavnički smjer**
- b) **prevoditeljski smjer**

a) nastavnički smjer

IV. godina

7. semestar

- 1) *Jezične vježbe 7* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 11. – 13. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Leksikologija ruskoga jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Metodika nastave ruskoga jezika 1* (3 ECTS) 1+1
- 5) *Avangarda, modernizam, postmodernizam – izborni* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 7

Kolegij: *Jezične vježbe 7*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestra (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: Vježbe

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3, 4, 5, 6*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Rad sa studentima uključuje proširenje leksičkog fonda i spoznavanje života suvremenog ruskog društva u skladu s predloženom literaturom, pri čemu se aktivni oblici rada (dijalozi, usmeni sastavi, diskusija i sl.) dopunjavaju samostalnim istraživanjem studenata usmjerenim na korištenje internetskih resursa na zadane teme, nastavlja se rad na gramatičkoj paradigmi s akcentom na najteže dijelove ruske gramatike. Sastavni dio kolegija je lektira, cilj koje je razvoj navika čitanja književnih djela u izvorniku i analiza jezičnog i stilističkog aspekta u tekstovima ruske književnosti 20. stoljeća.

Opća i specifična znanja i vještine:

Zadatak kolegija je širenje komunikacijske kompetencije studenata na ovom stupnju studija.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Rad u paru i u grupama, izlaganje na zadanu temu, lektira, kontinuirana provjera znanja (domaći radovi, sastavi, testovi); pismeni i usmeni ispit.

Popis literature:

Obvezna: А.С.Александрова, Н.М.Лариохина, Т.И.Мелентьева. *Современная Россия. Политика. Экономика. Культура.*- Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2002.; С.А.Вишняков. *Русский язык как иностранный.* Третье издание - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2001.; Ludmila Stepanova, Zdenka Vychodilova. *Zemepisne a politicke realie současněho Ruska.* - Olomouc, 2000.

Dopunska: И.П.Кузьмич. *"Устные" рассказы.* Учебное пособие по развитию навыков аудирования и говорения на материале художественного текста для иностранцев, изучающих русский язык. - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2000.

Jezik nastave: ruski.

Starija ruska književnost 11. – 13. st.

Kolegij: *Starija ruska književnost 11.-13. st.*

ECTS-bodovi: 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma, Ruska književnost 20. stoljeća*

Oblik nastave: predavanje

Okvirni sadržaj predmeta:

Opće karakteristike starije ruske književnosti. Redakcije. Periodizacija starije ruske književnosti. Prijevodna religiozna književnost u Kijevskoj Rusiji i njeni književni spomenici i vrste (apokrifi, hagiografije, historijske kronike, pripovijetke). Originalna svjetovna književnost u Kijevskoj Rusiji – najstariji ruski ljetopisi, *Pripovijest o davnim vremenima* i njeno značenje, oblasni ljetopisi. *Spjev o Igorevu pohodu.* Originalna religiozna književnost u Kijevskoj Rusiji i njene vrste: propovijedi (slova, poučenja, besedy), žitija i hoždenija. Književnost u doba tatarske najezde.

Opća i specifična znanja i vještine:

Svrha kolegija *Starija ruska književnost 11.-13. st.* prvenstveno je ukazati na tradiciju koja je prethodila, a na koju se nadovezuje novija ruska književnost. Riječ je o periodu koji započinje s književnošću Kijevske Rusije (11.-13. st.), te završava s književnošću razdoblja centralizirane ruske države s Moskvom na čelu (15.-18. st.).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, usmeni ispit

Literatura:**Obvezna:**

Художественная проза Киевской Руси X-XII веков, ГИХЛ, М.; 1957.

Лихачев, Д.С. 1980. *История русской литературы в четырех томах. Том 1.*

Древнерусская литература, Ленинград: Наука, Ленинградское Отделение.

Slovo o vojni Igorevoj, 1988., Zg., GKZ, 1988.

Dopunska:

Mulić M. 1975. *Stara ruska književnost*; u *Povijest svjetske književnosti*, knjiga 7; Zagreb: Liber, Mladost.

Solar, M. 2001. *Teorija književnosti*. Zagreb. Poglavlja: *Karakteristike epske poezije, Epska tehnika, Tipovi i vrste epske poezije*.

Еремин, И.П. 1968. *Лекции по древней русской литературе*, Ленинград: И.Л.У.

Internet izvori:

<http://www.pisatel.org/old/>

<http://infolio.asf.ru>

Jezik nastave: ruski.

Leksikologija ruskoga jezika

Kolegij: *Leksikologija ruskoga jezika*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruskoga jezika 1, 2, Morfologija ruskoga jezika 1, 2, Sintaksa jednostavne rečenice, Sintaksa složene rečenice*.

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

U kolegiju se istražuje leksik ruskoga jezika sa stajališta značenja riječi (istražuju se pojave polisemije, sinonimije, homonimije, antonimije), sa stajališta etimologije riječi (ruske riječi i posuđenice) te stilske razgraničenosti i teritorijalne ili društvene ograničenosti upotrebe riječi (dijalektalizmi, žargonizmi i sl.). Na seminarima radi se na tekstovima i zadacima različitog tipa.

Opća i specifična znanja i vještine:

Teorijska podloga omogućava kompetentnost u analiziranju tekstova različitog stilskog izraza, namjene i vremena nastanka (novinski članci, jezik reklama, umjetnička proza, poezija, znanstveni diskurs), pa govornog diskursa (radijske i televizijske emisije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Popis literature:**Obvezna:**

Менас, А., Ильяш, М. И., *Лексика и фразеология*, Zagreb, 1971.

Dopunska:

Баранова, Н.Н., Сборник упражнений по практической стилистике русского языка, Москва, 1961.; Карасик, В.И. Языковой круг, Москва. 2004.; Розенталь, Д.Э., 750 упражнений по русскому языку с ответами, Москва, 2003.; Савалева, Л. В. *Русское слово конец XX века*, Санкт Петербург, 2000.

Internet izvori:

Литневская, Е. И., *Русский язык: краткий теоретический курс для школьников*, <http://www.gramota.ru>)

Лексикология русского языка, <http://www.philology.ru/>

Батырева, Л.П., *Диалектная лексика в речи жителей малого города*,

<http://www.omsu.omskreg.ru/vestnik/articles/y1997-i4/a071/article.html>

Jezik nastave: ruski.

Metodika nastave ruskoga jezika 1**Kolegij:** *Metodika nastave ruskoga jezika 1***Trajanje:** 1 semestar (zimski)**ECTS- bodovi:** 3**Status:** Obvezni, A**Oblik nastave:** predavanja, seminar, praktikum, diskusije, mentorski rad**Uvjeti:****Ispit:** pismeni i usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Individualno se pišu pripreve, izvode simulirani ogleđni satovi iz ruskoga jezika. Usvajanje terminologije i temeljnih znanja iz metodike nastave jezika; uvid u osnovne postavke, methodske sustave i predstavnike važnijih metodskih sustava.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se upoznaju s vještinama planiranja, pripreme i provođenja nastavnog sata i kriterijima odabira nastavnih materijala za ciljanu skupinu polaznika (početni stupanj).

Literatura:**Obvezna:**

Skljarov, M., *Teorija i praksa u nastavi stranih jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1993.; Prebeg-Vilke, M. *Uvod u glotodidaktiku*, Školska knjiga, Zagreb, 1977.; Petrović, E., *Teorija nastave stranih jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1988.; Скляр, М. *Методика преподавания русского языка*, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1969.

Dopunska:

Mitropan, P. *Metodika nastave ruskog jezika*, Beograd, 1963.; Nikolić, V. *Metodika nastave ruskog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1984.

Internet izvori:

Азимов, Э. Л., Шукин, А. И., *Словарь методических терминов*, электронная версия, Грамота.ру, 2002.

Jezik nastave: ruski.

Avangarda, modernizam, postmodernizam**Kolegij:** *Avangarda, modernizam, postmodernizam***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (zimski)**Status:** Izborni, B**Oblik nastave:** predavanja, seminar, mentorski rad, diskusija, internet**Uvjeti:** položeni ispiti iz kolegija: *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma, Ruska književnost 20. stoljeća***Ispit:** usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Kolegij *Avangarda, modernizam, postmodernizam* nastavlja se na kolegij *Ruska književnost 20. stoljeća*, u kojem su obrađivani modernizam i avangarda, razdoblja u kojima ruska književnost definitivno prekida s poetikom u 19. stoljeću dominantnog realizma. Osobit naglasak stavljen je na posljednje desetljeće 20. stoljeća, na doba postmodernizma, i to ruskog («odmaknutog» od postmodernizma zapadnog tipa).

Opća i specifična znanja i vještine:

Studente se upućuje na pluralnost stilova i žanrova, osobitosti tematike postmodernističkih tekstova, napuštanje ideje o linearnom razvoju. Potiče se individualni rad studenata (analiziraju se književni tekstovi koji će biti predmet studentskih seminarskih radnji).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanje, seminar; seminarski radovi, diskusija, aktivno sudjelovanje u nastavi; usmeni ispit.

Popis literature:

Uz literaturu propisanu za kolegij *Ruska književnost 20. stoljeća*, još i:

Obvezna:

Ерштейн, Михаил, 1999. *Postmodernizam, komunizam, soc-art*. «Književna smotra», god. XXXI, br. 112/113 (2-3), 81-93, Zagreb.

Скоропанова, И. С. 2002. *Русская постмодернистская литература: новая философия, новый язык*. Санкт-Петербург.

Dopunska:

Biti, Vladimir, 2000. *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*, Zagreb.

Culler, Jonathan, 1991. *O dekonstrukciji. Teorija i kritika poslije strukturalizma*, Zagreb.

Internet izvori:

infofolio.asf.ru

www.lib.ru

Jezik nastave: ruski, hrvatski.

Izborni u okviru Sveučilišta

8. semestar

- 1) *Jezične vježbe 8* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 14. – 18. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Frazeologija ruskog jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Metodika nastave ruskog jezika 2* (3 ECTS) 1+1
- 5) *Psihologijsko-pedagogijski modul* (2,5 ECTS) 1– obvezni kao OPO, D
- 6) *Avangarda i postmoderna – izborni s drugog odjela* (1,5 ECTS) 1
- 7) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 8

Kolegij: *Jezične vježbe 8*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezan, A

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7*.

Okvirni sadržaj predmeta:

Jezične vježbe IV godine u osnovi su leksikološke i oslanjaju se na trogodišnji jezični studij, ali isto tako i na leksički fond koji je student usvojio na svim predmetima rusistike, budući da se oni redovito predaju na ruskom jeziku, to su mu ove vježbe posljednja priprema za buduće nastavničko zvanje. Upravo zato na posljednjoj su godini studija u jezične vježbe redovite inkorporirane vježbe prevođenja. Sastavni dio kolegija je lektira, cilj koje je razvoj navika čitanja književnih djela u izvorniku i analiza jezičnog i stilističkog aspekta u tekstovima ruske književnosti 20. stoljeća.

Opća i specifična znanja i vještine:

Zadatak kolegija je daljnje širenje komunikacijske kompetencije studenata na ovom stupnju studija.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Izlaganje na zadanu temu, kontinuirana provjera znanja (sastavi, domaći radovi);
usmeni i pismeni ispit.

Popis literature:

Obvezna:

А.С.Александрова, Н.М.Лариохина, Т.И.Мелентьева. *Современная Россия. Политика. Экономика. Культура.* - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2002.

С.А.Вишняков. *Русский язык как иностранный.* Третье издание - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2001. Ludmila Stepanova, Zdenka Vychodilova. *Zemepisne a politicke realie současného Ruska.* - Olomouc, 2000.

Dopunska: И.П.Кузьмич. *"Устные" рассказы.* Учебное пособие по развитию навыков аудирования и говорения на материале художественного текста для иностранцев, изучающих русский язык. - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2000.

Starija ruska književnost 14. – 18. st.

Kolegij: *Starija ruska književnost 14.-18. st.*

ECTS-bodovi: 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položen ispiti iz kolegija Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma, Ruska književnost 20. stoljeća, Starija ruska književnost 11. – 13. st.*

Okvirni sadržaj predmeta:

Period stvaranja Moskovske države i njeni najvažniji književni spomenici. Ostale oblasne književnosti u to vrijeme. Starija ruska književnost XVI stoljeća. Ljetopisni zbornici, Veliki mineji za čitanje, Domostroj. Publicistika u vrijeme Ivana Groznoga. Starija ruska književnost XVII stoljeća. Prijevodne i originalne pripovijetke. Satirične pripovijetke. Protopop Avakum i njegovo djelo. Počeci poezije i kazalište u drugoj polovini XVII stoljeća. Simeon Polocki i njegovo djelo.

Opća i specifična znanja i vještine:

Program kolegija *Starija ruska književnost 14. – 18. st.* obrađuje razdoblje perioda od stvaranja centralizirane ruske države s Moskvom na čelu do kraja 17. stoljeća, kada dolazi do radikalnih promjena u književnosti i kulturi, društvenom i političkom životu.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, usmeni ispit

Literatura:

Obvezna:

Русские повести XV-XVI веков, ГИХЛ, М.-Л.; 1958.

Лихачев, Д.С. 1980. *История русской литературы в четырех томах. Том 1.*

Древнерусская литература, Ленинград: Наука, Ленинградское Отделение.

Dopunska:

Mulić M. 1975. *Stara ruska književnost*; u *Povijest svjetske književnosti*, knjiga 7; Zagreb: Liber, Mladost.

Лихачев, Д.С. 1975. *Великое наследие*, Москва: Современник

Еремин, И.П. 1968. *Лекции по древней русской литературе*, Ленинград: И.Л.У.

Internet izvori:

<http://www.old-rus-narod.ru>

<http://drevne.ru>

Jezik nastave: ruski.

Frazeologija ruskoga jezika

Kolegij: *Frazeologija ruskoga jezika*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanja, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruskoga jezika 1, 2, Morfologija ruskoga jezika 1, 2, Sintaksa jednostavne rečenice, Sintaksa složene rečenice, Leksikologija ruskoga jezika.* (Ukoliko je izborni samo poznavanje jezika.)

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

U kolegiju se istražuje frazeološko bogatstvo ruskoga jezika sa stajališta značenja, etimologije te stilske razgraničenosti. Teorijska podloga analiza se na seminarima kroz primjere tekstova različitog stilskog izraza. Osim frazema govori se o poslovicama i krilaticama. Analizira se i njihov formalni ustroj.

Opća i specifična znanja i vještine:

Teorijska podloga omogućava kompetentnost u analiziranju tekstova različitog stilskog izraza, namjene i vremena nastanka (novinski članci, jezik reklama, umjetnička proza, poezija, znanstveni diskurs), pa govornog diskursa (radijske i televizijske emisije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Popis literature:

Obvezna:

Менас, А., Ильяш, М. И., *Лексика и фразеология*, Zagreb, 1971.

Dopunska:

Баранова, Н.Н., *Сборник упражнений по практической стилистике русского языка*, Москва, 1961.; Карасик, В.И. Языковой круг, Москва. 2004.; Розенталь, Д.Э., *750 упражнений по русскому языку с ответами*, Москва, 2003.; Савалева, Л. В. *Русское слово конец XX века*, Санкт Петербург, 2000.

Internet izvori:

Егорова, Т. И., *Фраzeологизмы русского языка со значением качественной оценки действий и манеры поведения*

человека.<http://www.omsu.omskreg.ru/vestnik/articles/y1998-i2/a068/article.html>

Jezik nastave: ruski.

Metodika nastave ruskoga jezika 2

Kolegij: *Metodika nastave ruskoga jezika 2*

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

ECTS bodovi: 3

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanja, seminar, praktikum, diskusije, mentorski rad

Uvjeti: položen ispit iz kolegija *Metodika nastave ruskoga jezika 1*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Individualno se pišu pripreve, izvode simulirani ogleдни satovi iz ruskoga jezika. Usvajanje terminologije i temeljnih znanja iz metodike nastave jezika; uvid u osnovne postavke, methodske sustave i predstavnike važnijih methodskih sustava.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se upoznaju s vještinama planiranja, pripreme i provođenja nastavnog sata i kriterijima odabira nastavnih materijala za ciljanu skupinu polaznika (početni stupanj).

Literatura:

Obvezna:

Sklijarov, M., *Teorija i praksa u nastavi stranih jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1993.; Prebeg-Vilke, M. *Uvod u glotodidaktiku*, Školska knjiga, Zagreb, 1977.; Petrović, E., *Teorija nastave stranih jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1988.; Скляр, М. *Методика преподавания русского языка*, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1969.

Dopunska:

Mitropan, P. *Metodika nastave ruskog jezika*, Beograd, 1963.; Nikolić, V. *Metodika nastave ruskog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1984.

Internet izvori:

Азимов, Э. Л., Шукин, А. И.; *Словарь методических терминов*, електронная версия, Грамота.ру, 2002.

Psihologijsko-pedagogijski modul

Modul: *Psihologijsko-pedagogijski modul*

ECTS-bodovi: 2,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni kao OPO, D

Oblik nastave: Predavanja, seminari

Uvjeti:

Okvirni sadržaj predmeta: Polazište u kreiranju ovog modula jest, prije svega, kriterij jedinstvenosti za upis u modul za stjecanje nastavničkih kompetencija, što podrazumijeva pohađanje određenog programa, to jest stjecanje određenog zanimanja. Ovaj kriterij odgovara temeljnom zahtjevu: stjecanje nastavničkih kompetencija moguće je jedino kao dogradnja na stručnu osposobljenost, to jest na određeni stručni (matični) predmet.

Opća i specifična znanja i vještine: Stručne kompetencije sa završenim zanimanjem na preddiplomskoj ili diplomskoj razini, to jest kompetencije koje se odnose na predmet temeljnog stručnog studija.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, mentorski rad, hospitacije, praksa

Literatura:

Obvezna:

Dopunska:

Jezik nastave: hrvatski.

Avangarda i postmoderna

Kolegij: *Avangarda i postmoderna*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, C

Oblik nastave: predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: usmeni ispit

Okvirni sadržaj predmeta:

Avangarda i postmoderna, početak i kraj dvadesetog stoljeća: sličnosti i razlike.

Avangarda

Avangardni bijeg u egzotiku i na izvore civilizacije. Primitivizam i negrizam.

Definicija i podjela avangardne umjetnosti. Dijalektika avangarde: aktivizam, antagonizam, nihilizam, agonizam, futurizam, dekadencija. Psihologija avangarde, Sociologija avangarde. Pojam škole i pokreta. Apstraktna ili nepredmetna umjetnost kao princip udaljavanja stvaraoaca od umjetnosti zasnovane na imitiranju prirode i optičkoj vjerodostojnosti realiteta.

Avangardna pretpovijest: od neoimpresionizma do Nabista. Fovizam.

Slijed povijesnih avangardi:

Ekspressionizam (Die Brücke, Der Blaue Reiter)

Kubizam (sintetički i analitički kubizam)

Futurizam (Talijanski futurizam, kubofuturizam u Rusiji i zagrebački futurizam oko časopisa "Zenit")

Konstruktivizam, rejonizam, suprematizam u Rusiji

Dadaizam (dadaizam u Zürichu, New Yorku, Parizu, Njemačkoj)

Nadrealizam (iluzionistički *tromp l'oeil* nadrealizam i automatski nadrealizam)

Postmoderna

Razlika između moderne i postmoderne umjetnosti. Postmoderna od napuštanja utopijskih projekata avangarde do društvenog konformizma. Odnos postmoderne umjetnosti prema prošlim povijesno-umjetničkim razdobljima, stilovima i njihovom miješanju, stilskoj izvornosti i eklekticizmu. Fenomen nacionalnih škola postmoderne: talijanska transavangarda, anakronizam (slikarstvo memorije) i "pittura colta", njemački novi ekspresionizam pokreta "Novi divlji" i "silovitog slikarstva".

Ikonografija novog figurativnog slikarstva postmoderne. Animalizam postmoderne kao tema ponovnog jačanja interesa za suodnos čovjeka i životinje na tragu izložbe 13. Plavog salona 1990. godine. Umjetnost i alkemija na tragu izložbe Venecijanskog bijenala iz 1986. godine i 13. Plavog salona iz 1990. godine. Citatnost unutar eklektičkog modela postmoderne na tragu izložbe 15. Plavog salona ("Strategija citata u umjetnosti 80-ih i 90-ih godina"), 1999. godine. Po vlastitom izboru izdvojiti nekog inozemnog postmodernog umjetnika. Hrvatska postmoderna umjetnost, odnosno fenomen "Nove slike" promotren kroz djela: Ferdinanda Kulmera, Đure Sedera, Zlatka Kesera, Borisa Bućana, Lovre Artukovića, Zlatana Vrkljana, Željka Kipkea, Vladimira Dodiga Trokuta, Nine Ivančić, Zvezdane Fio, Igora Rončevića.

Opća i specifična znanja i vještine:

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Usmeni ispit, kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti, seminarski rad

Literatura:

Obvezna:

Mario de Micheli, Umjetničke avangarde XX. stoljeća, Nakladni zavod MH, Zagreb, 1990, str. 7-277.

Renato Poggioli, Teorija avangardne umjetnosti, Nolit, Beograd, 1975, str. 41-249.

Irving Sandler, Art of the Postmodern Era, Icon Editions, Westview Press, Boulder, 1998, str. 21-542.

Dopunska:

H.H. Arnason, Istorija moderne umjetnosti (poglavlja o fovizmu, kubizmu, ekspresionizmu, futurizmu, dadaizmu i nadrealizmu), Jugoslavija, Beograd, 1975.

J. Fineberg, Art since 1940, Strategies of being, Laurence King, London, 2000.

Katalog izložbe 13. Plavog salona "Inovacije u slikarstvu osamdesetih godina, Galerija umjetnina Narodnog muzeja Zadar, Zadar, 1990.

Katalog izložbe 15. Plavog salona "Strategija citata u likovnoj umjetnosti osamdesetih i devedesetih godina", Galerija umjetnina NMZ-a, Zadar, 1999.

Nova slika, posebno izdanje časopisa Život Umjetnosti, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 1982.

Miško Šuvaković, Pojmovnik moderne i postmoderne likovne umetnosti i teorije posle 1950. godine, SANU, Beograd – Novi Sad, 1999.

G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća 1, 2, Naprijed, Zagreb, 1987/88.

Peter Kemper, Postmoderna ili borba za budućnost, August Cesarec, Zagreb, 1993.

Edward Lucie-Smith, Art Today, Phaidon Press, London, 1996.

Ingo F. Walther, Art of the Twentieth Century, Taschen, 1998.

The Prestel Dictionary of Art and Artists in the 20th Century, Prestel, Munich-London-New York, 2000.

Internet izvori:

www.artlex.com

www.artcyclopedia.com

<http://witcombe.sbc.edu/ARTH20thcentury.html>

www.bluffton.edu

www.tigtail.org

www.kreysler.com

www.sanjose.com

www.artnet.com

www.artchive.com

www.zeroland.co.nz/art_movements.html

Jezik nastave: hrvatski.

Izborni u okviru Sveučilišta

V. godina

9. semestar

- 1) *Lingvostilistika* (1,5 ECTS) 1
- 4) *Fantastika i groteska u ruskoj književnosti* (1,5 ECTS) 1
- 3) *Poredbena hrvatsko-ruska gramatika* (1,5 ECTS) 1
- 4) *Semantika – izborni s drugog odjela, C* (1,5 ECTS) 1
- 5) *Jezik i kultura – izborni s drugog odjela, C* (1,5 ECTS) 1
- 6) *Medijska kultura – izborni/izborni s drugog odjela, B/C* (1,5 ECTS) 1
- 7) *Fantastična umjetnost – izborni s drugog odjela, C* (1,5 ECTS) 1
- 8) *Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja – izborni s drugog odjela, C* (1,5 ECTS) 1

Lingvostilistika

Kolegij: *Lingvostilistika*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni ispit

Okvirni sadržaj predmeta:

Studentima koji žele steći stupanj MA nudi se izborni kolegij lingvostilistike. Lingvostilistika je interdisciplinarni kolegij koji razmatra različite aspekte jezika u jezičnom umjetničkom djelu (proznom i pjesničkom). Od razine fonetike i fonologije, morfologije, sintakse (stilemi različite jezičke razine), do razine teksta odnosno diskursa. Ovisno o interesu, studente se usmjerava na proučavanje bilo proznog bilo pjesničkog izraza.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se u prvom redu osposobljavaju za analizu prijevoda (npr. oni koje zanima posao u izdavaštvu, novinarstvu i sl.), a dijelom ih upućuje u elementarna znanja o prevođenju poezije (metar, rima i sl.)

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Literatura:

Obvezna:

Grigor'jev, V.P., Kovtunova, I.I., Revzina, O.G. i dr., *Očerki istorii jazyka russkoj poezii XX veka. Poetičeskij jazyk i idiosstil': Obščie voprosy, Zvukovaja organizacija teksta*, Moskva, Nžauka, 1990., Guberina, P. 1951. *Povezanost jezičnih elemenata*, Zagreb., Jakobson, R. 1987. *Raboty po poetike*. Moskva., Jakobson, R., Halle M. 1988. *Temelji jezika*. Zagreb Katičić, R. 1971. *Jezikoslovni ogledi*, Zagreb., Katičić, R. 1983. *Književnost i jezik*, u Z. Škreb, A. Stamać, Uvod u književnost, GZH, Zagreb, Katičić, R. 1991. *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*. Zagreb., Kolšanskij, G.V. 1980. *Kontekstnaja semantika*, Moskva. Kovnutova, I.I. 1986. *Poetičeskij sintaksis*, Moskva., Levim, Ju.I. 1970. *Lirika s komunikativnoj točki zrenija*. Moskva., Lotman. Ju.M. 1969. *Struktura hudožestvennogo teksta*. Moskva., Panova, E. A. *Perečisljitel'nye konstrukcii v stihotvornom sintaksise A. S. Puškina* – avtoreferat na soisk. uč. stepeni kandidata filologičkih nauk., Tomaševski, B. V. 1929. *O stihe*, Leningrad., Tomaševski, B. V. 2001. *Teorija literatury. Poetika*. Moskva. Tynjanov, J. N. 1924. *Problema stihotvornogo jazyka*. Leningrad, Silić, J. 1984. *Od rečenice do teksta*, Zagreb.

Dopunska:

Škiljan, D. 1997. Granice teksta, «Tekst i diskurs», zbornik HDPL, Zagreb, str. 9-15.
Skelin, A. 1997. Diskurs poetike i jezik poezije«Tekst i diskurs» zbornik HDPL, Zagreb, str. 177-181., Tynjanov, Ju. N. 1965. *Problema stihotvornogo jazyka*. Moskva., Užarević, J. 1991. *Kompozicija lirske pjesme*. Zagreb., Velčić; M. 1987. *Uvod u lingvistiku teksta*, Zagreb. Vinokur, G.O. 1959. O ponjati poetičeskogo jazyka. «G.O. Vinokur. Izbrannye raboty po russkomu jazyku. Moskva, Zlatoustova, L.V. 1958. *Izučenie zvučaščego stiha i hudožestvennoj prozy instrumental'nymi metodami*. Moskva, Zoljan, S. T. 1990. *Edinstvo i tesnota stihotvornogo rjada i poetičeskij sintaksis*. "Tynjanovskij sbornik". Riga. Str. 100-111.

Jezik nastave: ruski.

Fantastika i groteska u ruskoj književnosti

Kolegij: *Fantastika i groteska u ruskoj književnosti*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje i seminar

Uvjeti:**Ispit:** usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:** Studenti se upoznaju s poetikom fantastike i groteske u ruskoj književnosti od XIX. stoljeća do naših dana. Na seminarima se analiziraju tekstovi Puškina, Gogolja, Dostoevskoga, Bulgakova, Harmsa, Pelevina i drugih.**Opća i specifična znanja i vještine:** Analizom paradigmatičkih testova dolazi se do spoznaja o tome kako se u ruskim umjetničkim tekstovima fantastika i groteska manifestiraju odnosno transformiraju s obzirom na poetiku autora i stilsku formaciju kojoj on pripada.**Literatura:****Obvezna:** Rister, V., 1995. *Lik u grotesknoj strukturi (ruski roman 20. stoljeća)*, Zagreb:HFD; Бахтин, М. М., 1975. *Вопросы литературы и эстетики* Манн Ю., 1966.*О гротеске в лит-ре*, М.**Dopunska:** Манн Ю., 1978. *Поэтика Гоголя*; М.; Б. Эйхенбаум, 1969. *О прозе*, Л;Бахтин, М. М., 1965. *Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и**Ренессанса*; М. Todorov, Tz., 1970. *Introduction à la littérature fantastique*, P.

Jezik nastave: ruski.

Poredbena hrvatsko-ruska gramatika**Kolegij:** *Poredbena hrvatsko-ruska gramatika***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (zimski)**Status:** obvezni, A**Oblik nastave:** predavanje**Uvjeti:****Ispit:** usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Poredbeno razmatranje gramatičkih kategorija prema vrstama riječi u dvama srodnim slavenskim jezicima, prvenstveno na morfološkom, a i na sinktaksičkom planu.

Literatura:**Obvezna:** Гужва, Ф. К., *Современный русский литературный язык*, ч. 2, 1979., Тошović, В., *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, 1987., *Русская грамматика* 1 i 2, АН СССР, 1980., Silić, J., *Morfologija hrvatskoga jezika*, (Udžbenik za drugi razred gimnazije) 1995., Barić, E. i drugi, *Hrvatska gramatika*, 1995., Babić, S. i drugi, *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, 1991.**Dopunska literatura:** Виноградов, В.В., *Русский язык (грамматическое учение о слове)*, 1972., Шанский, Н. М., *Современный русский литературный язык*, 1981.

Jezik nastave: ruski.

Semantika**Kolegij:** *Semantika***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (zimski)**Status:** izborni, C**Oblik nastave:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, diskusija, Internet**Uvjeti:****Ispit:** pismeni**Okvirni sadržaj predmeta:** Osnovni je zadatak ovoga kolegija upoznati studente s osnovnim postavkama semantičke teorije. Ciljano se usmjerava na problematiku značenja riječi (lekičke semantike).

Sadržaj kolegija obuhvaća sljedeće pitanja:

Pregled različitih pristupa koji čine temelj leksičke analize

Jezik kao sustav znakova. vrste značenja.

Kategorizacija, metafora, stapanje, metonimija, mentalna polja, i sl. Riječi i njihova značenja

Glavni problemi leksičke semantike

Mentalni leksikon

Pojam kontrastivnih, tipoloških i univerzalnih karakteristika koje se javljaju u leksičkoj semantici

Kako se mijenja značenje?

Posebna će se pozornost posvetiti značenjskim domenama poput sljedećih: boje, rodbinsko nazivlje, ljudsko tijelo, i sl.

Raspravljati će se o različitim kulturama, različitim konceptualizacijama

Opća i specifična znanja i vještine: Stječu se osnovna znanja iz područja semantike. Ovaj kolegij daje dobru osnovu za jezične kolegije na diplomskom studiju. Studenti se osposobljavaju za samostalno predstavljanje i pripremu seminarskih radova na principima znanstvenih radova.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: pismeni ispit, seminarski rad, kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti

Literatura:

Obvezna:

(odabrana poglavlja)

Leech, G. (1990): *Semantics. The Study of Meaning*. London: Penguin.

Palmer, F.R. (1976): *Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press.

Dopunska:

(odabrana poglavlja):

- Cruse, A. *Meaning in Language, An Introduction to Semantics and Pragmatics*, 2000. Oxford, Oxford University Press..

- Saeed, J.I. (2002): *Semantics*. Oxford: Blackwell.

- Cruse, D.A. & Croft, W. (2004): *Cognitive Linguistics*, Cambridge: Cambridge University Press.

- Škara, D. (2005): *Vocabulary, Culture, Cognition*, Zadar, Sveučilište u Zadru, Grafotehna. (u tisku).

- Lyons, J. (1995): *Linguistic Semantics: an Introduction*, Cambridge: Cambridge University Press.

Jezik nastave: hrvatski.

Jezik i kultura

Kolegij: *Jezik i kultura*

ECTS-bodovi: 1,5 ECTS

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, C

Oblik nastave:

Uvjeti:

Ispit:

Okvirni sadržaj predmeta: Ovaj seminar bavi se temama koje prikazuju suodnos jezika i kulture. Jezik se promatra, između ostaloga i kao kao sredstvo iskazivanja kulturnog identiteta.

U fokusu rasprave ovoga seminara su sljedeće teme:

- Odnos jezika, kulture i društva s posebnim osvrtom na Sapir-Whorfovu teoriju i teoriju jezične relativnosti. Posebno će se istaknuti suvremena, kritička promišljanja o tome.
- Jezik kroz vrijeme: jezične promjene, poimanje vremena u različitim kulturama.
- Jezični varijeteti: idiolekt, dijalekt, stil i sl.
- Monolingualne/multilingualne jezične zajednice, diglosija, proimjene koda uvjetovane kontekstom, jezične norme i stav prema normama, jezične zajednicve kojima prijete odumiranje,
- Jezik u društvenom kontekstu: tabu riječi, način oslovljavanja, jezik i spol, jezično raslojavanje u klasnom društvu, jezik i rasa, itd.
- Ne-verbalna komunikacija: interkulturalna analiza gesta, razvitak pisma, pisanog jezika.
- Rasprava o odabranim temama iz folk-lingvistike.

Opća i specifična znanja i vještine: Završetkom ovoga seminara, analizom odabranih tema, student stječe znanje omeđuzavisnim odnosima jezika i kulture, koje su česta tema suvremenih rasprava; student stječe sposobnost samostalnog istraživanja i izlaganja jezične i kulturne problematike, vlada znanstvenim metodama za istraživanje kulturnih fenomena.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: seminar, samostalno istraživanje, terenski rad, diskusija, konzultacije kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti, istraživanje, seminarski rad

Popis literature:

Obvezna:

- Bonvillain, N. (1997): *Language, Culture, Communication, The Meaning of Messages*, Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Holmes, J. (2001): *An Introduction to Sociolinguistics*, Harlow, Essex: Pearson Education Limited (Longman) (odabrana poglavlja).
- Kramsch, C. (1998): *Language and culture*, Oxford: Oxford University Press
- Salzmann, Z. (1993): *Language, Culture and Society, An Introduction to Linguistic Anthropology*, Oxford: Westview press (odabrana poglavlja)

Dopunska:

- Chaika, E. (1994): *Language: The Social Mirror*, Boston, Mass.: Heinle & Heinle Publishers. (odabrana poglavlja)
  - Duranti, A. (1997) *Linguistic Anthropology*, Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)
  - Wierzbicka, A. (1992): *Semantics, Culture, and Cognition. Universal Concepts in Culture Specific Configurations*, New York, Oxford, Oxford University Press. (odabrana poglavlja)
- Jezik nastave: hrvatski.

Medijska kultura

Kolegij: *Medijska kultura*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, B

Oblik nastave: Predavanja, vježbe, diskusija, konzultacije

Uvjeti:

Ispit: usmeni, pismeni

Okvirni sadržaj predmeta:

1. *Novi pristup osnovama novinarskog izražavanja i tehnologije novinarskog posla*
- novinarstvo na dodiplomskim i postdiplomskim studijima

- komunikacijski «kanali» i mediji
- 2. *Analiza i osnove novinarskog izričaja*
- vijest kao osnova priopćavanja
- izvještaj, bilješka, obični razgovor
- tematski pristup
- interview
- reportaža, osvrt, komentar
- od bilješke do kolumne (i natrag)
- ankete – opće ispitivanje javnog mijenja i specijalizirane ankete
- 3. *Interaktivna radionica*
- Struktura i značajka pisanog novinstva
- Razlikovanje književnog i novinskog izričaja
- Struktura medija javnosti i komunikacijske sheme
- Interaktivni pristup s aspektima događaja, pojavnosti
- Kultura i etika književnog i medijskog izričaja
- Informiranje i činjenice
- simulacija i interakcija izvješćivanja
- interaktivni pristup novinarskom poslu i poduci
- simulacija događaja i izvještavanje "s lica mjesta"
- postavljanje pitanja i obrada odgovora
- 4. *Pisani i elektronski mediji – teorija i praksa*
- kratka povijest hrvatskog novinstva
- analiza sadržaja i tekstova
- od biltena do istraživačkog novinarstva
- informacija i razlike u tehnologiji obrade
- 5. *Što je događaj i kako kreirati tekst*
- što s događajem?
- pisanje «dobrog članka»
- istraživačko novinarstvo
- 6. *Etika i odgovornost novinara*
- pravila i načela etike novinarstva
- odgovornost za kreiranje javnog mišljenja
- novinarstvo kao zadovoljavanje osobnih i zajedničkih ciljeva i motiva
- kodeks časti hrvatskih novinara

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanja, vježbe, diskusija, konzultacije, esej, aktivno sudjelovanje u nastavi

Literatura:

Obvezna:

Uvod u novinarstvo, Grupa autora, Zagreb, Izvori, 1996.

Marko Sapunar, Osnove znanosti o medijima, Sveučilišna naklada, Zagreb, 2000.

Dopunska:

Istraživačko novinarstvo, HND, Zagreb, 2004.

Dejan Verčić, Odnosi s medijima, Masmedia Zagreb, 2004.

Mario Plenković, Komunikologija masovnih medija, Barbat Zagreb, 1993.

Drago Bobić, »Što s događajem?« Informator, Zagreb, 1987.

Jezik nastave: hrvatski

Fantastična umjetnost

Kolegij: *Fantastična umjetnost*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, C

Oblik nastave: Predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Magično i ritualno u umjetnosti prehistorijskog čovjeka i pretkršćanskih naroda. Srednjovjekovna opsjednutost demonima, rajskim i paklenim predskazanjima i fantastičnim djelima svetaca. Erotično i fantastično, erotika i umjetnost na razmeđu orgijastičkih kultura poganstva i puritanizma kršćanstva. Erotske metamorfoze, devijacije i simboli. Katastrofe, rat, smrt, apokalipsa i mitovi o kraju svijeta u djelima likovnih umjetnika. Napastovanje Krista i napastovanje sv. Antuna kao teme fantastičnih transpozicija u djelima umjetnika (Martin Schongauer, Matthis Gotthart Nithart - Grünewald, Pieter Bruegel st., Hieronymus Bosch, Jacques Callot...). Fantastični susret gotičke i renesansne imaginacije na sjeveru Europe (Albrecht Dürer, Lucas Cranach, Albrecht Altdorfer). Manirizam i tendencije bijega iz prirode u artificiozno, izmaštano, devijantno. Prožimanje manire i manije, magije i znanosti, ljudskog i čudesnog. Umjetna priroda u svetoj šumi u Bomarzu. Svijet kao labirint. Prag Rudolfa II. središte izvještacene fantazije i enciklopedijskog manirizma. Hermafroditizam i narcizam u manirističkoj fantaziji. Giuseppe Arcimboldo. Rosso Fiorentino. Jacopo Pontormo. Il Parmigianino. El Greco. Barokni iluzionizam podzemnih tamnica Giovanni Battista Piranesija. Halucinantni slikarski svijet Johann Heinrich Füsslija, prethodnika romantizma i nadrealističkog očuđavanja. Francisco Goya od neobaroknog egzorcizma slike *Sv. Franjo Bordžijski* do dramatičnih i apokaliptičnih vizija u grafičkim i crtačkim serijama *Los caprichos*, *Disparates*, *Užasi rata*. Mistički romantizam Williama Blakea. Njemački romantičari na tragu fantastike (Philipp Otto Runge, Caspar David Friedrich). Fantastično u romantičnom Eugenea Delacroixa. Clemens Brentano. Isidore Gerard Grandville. Rodolphe Bresdin. Bratstvo Prerafaelita kao povratak u "bolju prošlost" srednjega vijeka i romantičarskog "gotičkog" preporoda (Dante Gabriel Rossetti, John Everett Millais, William Holman Hunt). Mistično, magično, okultno i religiozno u djelima simbolista (Paul Gauguin, Gustave Moreau, Puvis de Chavannes, Odilon Redon, Maurice Denis, Fernand Knopff). Max Klinger, Arnold Böcklin, Aubrey Beardsley. Od simbolizma prema ekspresionizmu: Edvard Munch, James Ensor, Ferdinand Hodler. Fantastika u ekspresionističkom toku (Emil Nolde, Ernst Ludwig Kirchner, Erich Heckel, Otto Müller, Max Pechstein, Karl Schmidt-Rottluff, Franc Marc, Vasilij Kandinski, Aleksej von Javljski). Od ekspresionizma do fantastične imaginacije (Gustav Klimt, Egon Schiele, Paul Klee, Henri Rousseau, Marc Chagall, Matija Skurjeni). Nadrealistička disocijacija realnosti, psihoanaliza, podsvjesno, snovidovno u djelima nadrealističkih umjetnika. Nadrealistička fantazija u djelima Yvesa Tanguya, Salvadora Dalija. Maxa Ernsta. Fantastične jukstapozicije Rene Magrittea. Metafizičko slikarstvo Giorgia de Chirica, Carla Carre, Alberta Savinija. Magični realizam Pierrea Roya, Ivana Albrighta, Paula Delvauxa, Victora Braunera, Balthusa Klossowskog, Hansa Bellmera, Maurits Cornelius Eschera. Fantastično u djelima Pabla Picassoa, Alberta Giacomettija, Alexander Caldera, Henry Moorea, Joana Miroa, Ernsta Fuchsa, Dade Đurića, Josipa Seissela, Leonida Šejke, Miljenka Stančića, Vasilija Jordana, Biserke Baretić, Nives Kavurić-Kurtović. Fantastično u djelima neodadaista, "Novih realista", asamblažista i umjetnika "starežne skulpture" (Joseph Cornell, Yves Klein, Fernandez Arman, Daniel Spoerri, Christo Jaracheff, Lucas Samaras, Edward Kienholz, Louise Nevelson, Cesar Baldaccini, Jean Dubuffet, Germain Richier, Richard Stankiewicz, Lee Bontecou, Pablo Serrano).

Literatura:

Obvezna:

William Gaunt, *Fantastično slikarstvo (Od Hieronymusa Boscha do Salvadora Dalija)*, Grafički zavod Hrvatske Zagreb, 1980, str. 1-96.

Gustav R. Hocke, *Svijet kao labirint (Manira i manija u europskoj umjetnosti od 1520. do 1650. i u suvremenosti)*, August Cesarec, Zagreb, 1991, str. 1-303.

Oto Bihalji Merin, *Revizija umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1979, str. 9-245.

Dopunska:

Frances S. Connely, *Modern Art and Grotesque*, Cambridge Press, 2003.

Wieland Schmied, *Fantasy Art*, Art Books Intl. Ltd, 1984.

H. W. Janson, *Istorija umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1975.

H. H. Arnason, *Istorija moderne umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1975.

Edward Lucie Smith, *Erotizam u umetnosti Zapada*, Jugoslavija, Beograd, 1973.

Maurice Nadeau, *Istorija nadrealizma*, BIGZ, Beograd, 1980.

E. H. Gombrich, *Umetnost i njena istorija*, Nolit, Beograd, 1980.

E. Lucie -Smith, *Umjetnost danas*, Mladost, Zagreb, 1978.

Philippe Jullian, *Simbolisti*, Jugoslavija, Beograd, 1978.

Richard Leslie, *Surrealism, The Dream of Revolution*, Tiger Books International, London, 1997.

Igor Zidić, *Nadrealizam i hrvatska likovna umjetnost (katalog)*, Umjetnički paviljon, Zagreb, 1972.

Wieland Schmied, *Zweihundert Jahre phantastische Malerei*, Rembrandt Verlag, Berlin, 1973.

Marcel Raymond, *Od Bodlera do nadrealizma*, I.P. "Veselin Masleša", Sarajevo, 1958.

Patric Waldberg, *Surrealism*, Thames and Hudson, London, 1965.

Konzultirani sljedeće naslove: Wieland Schmied, *Fantasy*. Alfred Barr, *Fantastic Art, Dada, Surrealism*. William Gaunt, *The Surrealists*. Mary Ann Cows, *An Erotics of Encounter*. Rene Passeron, *Histoire de la peinture surrealiste*. Jacques Gaucheron, *Chronologie du mouvement surrealiste (1918-1938)*

Internet izvori:

www.artcyclopedia.com/history/surrealism.html

www.artcyclopedia.com/history/magic-realism.html

www.artlex.com

www.artrenewal.org

www.artunframed.com/

<http://the-artist.org/>

www.artchive.com

Jezik nastave: hrvatski.

Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja

Kolegij *Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni, C

Oblik nastave: Predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Figurativna umjetnost, odnosno figura u umjetnosti tijekom modernističkog i postmodernističkog razdoblja: od romantizma 19. stoljeća do postmoderne 20. i 21. stoljeća. Različiti pristupi figuri u predmodernističko, modernističko i postmodernističko vrijeme.

Figuracija druge polovice 19. stoljeća. Stoljeće revolucija i restauracija, od historizma do funkcionalizma. Stoljeće naturalizma i «liberalne umjetnosti». Figuracija u vrijeme povijesnih

avangardi, apstraktnog ikonoklazma i preobražaja čovjeka u modernizmu 20. stoljeća. Postmodernistička eklektička figuracija prijelaza 20. u 21. stoljeće.

Romantizam

Natrag prirodi, romantični heroji i geniji, čovjek nagonskog, povijest, literatura, egzotika.

Realizam

Probudeni interes za društvenu i političku stvarnost vremena. Sociološka i pozitivistička slika čovjeka (teorija miljea).

Impresionizam

Završetak renesansne tradicije iluzionističkog realizma i počeci ispitivanja ekspresivnosti boje. Bijeg u prirodu i čovjek kao dio fenomena prirode.

Simbolizam

Figura prevedena u simbol. Reakcija na romantizam, realizam i impresionizam. Princeze, paunovi, začarane šume. Priroda kao «mistična katedrala». Istaknuto mjesto ženskog lika.

Salonsko slikarstvo (akademizam)

Izvori u neoklasicizmu, romantizmu i fotografiji. Učestale teme salonskog slikarstva: legende i povijest, mitologija i antika, religija, orijentalizam, društveni i obiteljski život.

Začeci moderne skulpture

A.Rodin, A. Bourdelle, A.Maillol. Slikari-kipari: H.Daumier, E.Degas, A.Renoir, H.Matisse.

Prerafaeliti

Povratak u srednjovjekovlje i vrijeme prije Rafaela dok su umjetnici još «pred Bogom poštene zanatlije».

Secesija i Art Nouveau

Valovita linija, asimetrija, arabeska.

Metafizička umjetnost (Scuola Metafisica)

G.de Chirico, C.Carra, A.Savinio...

Magični realizam

P.Roy, R.Magritte, P.Delvaux, Balthus, H.Bellmer, E.Hopper, I.Albright, meksički muralisti: D.Rivera, J.C.Orozco, D.A.Siqueiros.

Nova stvarnost (Neue Sachlichkeit)

Nova stvarnost u Njemačkoj kao derivat ekspresionizma i novi naturalizam u djelima G.Grosza, O.Dixa, M.Beckmanna. Grupa Zemlja i pojava socijalnog realizma u hrvatskoj umjetnosti.

Figurativno i nefigurativno u djelima Kazimira Maljevića i Pieta Mondriana.

Precizionisti

G.O'Keeffe, Ch.Sheeler, CH.Demuth, M.Schanberg, N.Spencer, R.Crawford.

Monumentalizam

Monumentalizam u umjetnosti pored početak 2. svj.rata. Uspon totalitarnih režima i njihov utjecaj na figurativni gigantizam u slikarstvu i skulpturi nacionalsocijalizma, fašizma i socijalističkog realizma.

Figurativna umjetnost poslije 1950-ih (najosnovnija definicija): socijalistički realizam, socijalistički realizam u Francuskoj 40-ih i 50-ih g., apstraktna figuracija, egzistencijalistička figuracija, fantastični realizam (postnadrealistička umjetnost) 40-ih i 50-ih g., nova figuracija 60-ih i 70-ih g., psihodelična umjetnost u SAD, hiperrealizam, feministička i homoerotična figuracija 60-ih i 70-ih g., marginalni neointimizam i neoromantizam, postkonceptualistička figuracija, postmoderna figuracija.

Figuracija 40-ih i 50-ih godina u skulpturi

A.Giacometti, G.Richier, C.Baldaccini, J.R.Ipousteguy, M.Marini, G.Manzu, F.Wotruba, R.Butler, E.Paolozzi, A.Pomodoro, L.Chadwick, K.Armitage.

Figurativna umjetnost u Velikoj Britaniji

H.Moore, F.Bacon.

Figura u pop-artu

Muškarci i žene pop-arta – ka komercijalizaciji tjelesnog.

Hiperrealizam

Povratak na stanje prije modernizma. Fotografiska poetika hiperrealističkog slikarstva i skulpture.

Postmoderna umjetnost

Postmodernistički eklekticizam, citatizam i nomadizam od kraja 70-ih godina 20. stoljeća do danas. Postmoderna kao postindustrijska i postblokova (posthladnoratovska) kultura tranzicije prema neodredivoj budućnosti. Pomirljivost i snošljivost prema sukobljenim vrijednostima, dobrom i lošem ukusu. Afirmacija multikulturalnosti, marginalnih jezika umjetnosti, seljenje iz središta na kulturnu periferiju, transnacionalno i transhistorijsko iskustvo, dekonstrukcija modernizma, ideja «sve prolazi».

Manifestacije postmoderne: neoekspresionizam, Novi divlji, transavangarda, anakronizam, umjetnost novog prizora, Nova slika, «loše» slikarstvo i skulptura, slikarstvo i skulptura uzorka, techno-umjetnost, modernizam poslije postmodernizma. A.Kapoor, A.Gormley, M.Paladino, J.Koons, C.M.Mariani, A.Kiefer, D.Hirst, A.Caro, D.Mach, R.Deacon, L.Bourgeois, F.Stella, J.Schnabel, R.Gober, N.Graves, B.Viola, J.Borofsky, R.Horn, F.Kulmer, Đ.Seder, Ž.Kipke, L.Artuković.

Nova slika u hrvatskoj umjetnosti 80-ih i 90-ih g. 20. st.

Retroavangarda na jugoistoku Europe

Grupa Irwin

Umjetnost perestrojke (soc-art) u Rusiji

V.Komar, A.Melamid, I.Kabakov, E.Bulatov.

Literatura:**Obvezna:**

Jean Claire i suradnici, *Identity and Alterity, Figures of the Body*, La Biennale di Venezia, Venecija, 1995, str. 3-583.

Miško Šuvaković – *Pojmovnik moderne i postmoderne likovne umetnosti i teorije posle 1950.*, SANU, Beograd-Novi Sad, 1999, str. 25-26; 37-38; 93-96; 104-107; 117-119; 201-203; 219-222; 224-226; 257-258; 268-272; 289-290

Dopunska:

Brendan Prendeville, *Realism in 20th Century Painting*, Thames & Hudson, London, 2000.

Harvard H. Arnason – *Istorija moderne umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1975 (i novija izdanja).

H.W.Janson-A.F.Janson – *Povijest umjetnosti*, Stanek, Varaždin, 2003.

Edward Lucie-Smith – *Vizualne umjetnosti dvadesetog stoljeća*, Golden Marketing-Tehnička knjiga, 2003.

Edward Lucie-Smith – *Art Today*, Phaidon Press, London, 1955.

Edward Lucie-Smith – *Umjetnost danas*, Mladost, Zagreb, 1978.

The Prestel Dictionary of Art and Artist in the 20th Century, Prestel, Munich-London-New York, 2000.

13. Plavi salon – Inovacije u slikarstvu 80-ih (T.Maroević, *Kozmomimetika nove slike*; A.Travirka, *Egzotični bestijarij novih animalista*; Z.Poznić *Umjetnost nove eklektike*; A.Karaman, *Izazov prostornog*; V.Srhom *Corpus Alchymicum*; J.Denegri, *Primjeri geometrije u umjetnosti 80-ih godina*). Galerija umjetnina, Zadar, 1990.

15. Plavi salon – Strategija citata u umjetnosti 80-ih i 90-ih godina (V.Srhom: *Od geste do znaka*; *Od umjetnosti preko teorije do života*; Lovro Artuković), Galerija umjetnina, Zadar, 1999.

16. Plavi salon – Retroavangarda (V. Srhom) – Situacija mladi (I. Župan, I. Rončević), Galerija umjetnina, Zadar, 2002.

Nova slika, slikarske tendencije 80-ih godina, *Život umjetnosti*, sv. 1/1982. Zagreb, 1982. Ruhrberg, Schneckeburger, Fricke, Honnef – *Art od the 20th Century*, I-II, Taschen, 1998.

Jonathan Fineberg – *Art since 1940. Strategies of Being*, Laurence King, 2000.

Irving Sandler – *Art of the Postmodern Era, from the late 1960s to the early 1990s*, Icon Editions, 1998.

U. Grosenick-B. Riemschneider – *Art at the turn of the Millenium*, Taschen, 1999.

Enciklopedija hrvatske umjetnosti, LZ "Miroslav Krleža", 1,2, Zagreb, 1995/96.

Internet izvori:

www.jameshymanfineart.com

www.zeroland.co.nz/art_movements.html

www.tigtail.org

www.artchive.com

<http://cgfa.sunsite.dk/fineart.htm>

www.artrenewal.org

www.artcyclopedia.com

Jezik nastave: hrvatski.

10. semestar

- 1) Izrada magistarskog rada
- 2) Konzultacije s mentorom

Napomena: Izborni kolegiji mijenjaju se svake sljedeće školske godine, u skladu sa studentskim željama i s obzirom na ponudu takvih kolegija unutar Odjela i Sveučilišta.

Nositelji za predmet *Ruski jezik*: prof. dr. Josip Lisac, prof. dr. Mile Mamić;

Izvršitelji za predmet *Ruski jezik*: mr. Rafaela Šejić, mr. Ivo Fabijanić, Vesna Krneta, prof., mr. Tomislav Levačić; Eugenija Čuto, prof.; prof. dr. Slavomir Sambunjak, Elžbieta Vladović-Relja, prof., mr. Ivka Brkić.

Nositelj za predmet *Ruska književnost*: doc. dr. Zdenka Matek Šmit;

Izvršitelji za predmet *Ruska književnost*: doc. dr. Zdenka Matek Šmit, Ivo Jadrešin, prof., dr. Jasmina Vojvodić

b) prevoditeljski smjer

IV. godina

7. semestar

- 1) *Jezične vježbe 7* (3 ECTS) 4
- 2) *Starija ruska književnost 11. – 13. st.* (3 ECTS) 1+1
- 3) *Leksikologija ruskoga jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Avangarda, modernizam, postmodernizam* – izborni (1,5 ECTS) 1
- 5) *Prevođenje proze* (2,5 ECTS) 1+2
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 7

Kolegij: *Jezične vježbe 7*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestra (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: Vježbe

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3, 4, 5, 6*

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Rad sa studentima uključuje proširenje leksičkog fonda i spoznavanje života suvremenog ruskog društva u skladu s predloženom literaturom, pri čemu se aktivni oblici rada (dijalozi, usmeni sastavi, diskusija i sl.) dopunjavaju samostalnim istraživanjem studenata usmjerenim na korištenje internetskih resursa na zadane teme, nastavlja se rad na gramatičkoj paradigmi s akcentom na najteže dijelove ruske gramatike. Sastavni dio kolegija je lektira, cilj koje je razvoj navika čitanja književnih djela u izvorniku i analiza jezičnog i stilističkog aspekta u tekstovima ruske književnosti 20. stoljeća.

Opća i specifična znanja i vještine:

Zadatak kolegija je širenje komunikacijske kompetencije studenata na ovom stupnju studija.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Rad u paru i u grupama, izlaganje na zadanu temu, lektira, kontinuirana provjera znanja (domaći radovi, sastavi, testovi); pismeni i usmeni ispit.

Popis literature:

Obvezna: A.S.Aleksandrova, H.M.Lariohina, T.I.Melentyeva. *Современная Россия. Политика. Экономика. Культура.*- Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2002.; С.А.Вишняков. *Русский язык как иностранный.* Третье издание - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2001.; Ludmila Stepanova, Zdenka Vychodilova. *Zemepisne a politicke realie současneho Ruska.* - Olomouc, 2000.

Dopunska: И.П.Кузьмич. *"Устные" рассказы.* Учебное пособие по развитию навыков аудирования и говорения на материале художественного текста для иностранцев, изучающих русский язык. - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2000.

Jezik nastave: ruski

Starija ruska književnost 11. – 13. st.

Kolegij: *Starija ruska književnost 11.-13. st.*

ECTS-bodovi: 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma, Ruska književnost 20. stoljeća*

Oblik nastave: predavanje

Okvirni sadržaj predmeta:

Opće karakteristike starije ruske književnosti. Redakcije. Periodizacija starije ruske književnosti. Prijevodna religiozna književnost u Kijevsjoj Rusiji i njeni književni spomenici i vrste (apokrifi, hagiografije, historijske kronike, pripovijetke). Originalna svjetovna književnost u Kijevsjoj Rusiji – najstariji ruski ljetopisi, *Pripovijest o davnim vremenima* i njeno značenje, oblasni ljetopisi. *Spjev o Igorevu pohodu.* Originalna religiozna književnost u

Kijevskoj Rusiji i njene vrste: propovijedi (slova, poučenija, besedy), žitja i hoždenija. Književnost u doba tatarske najezde.

Opća i specifična znanja i vještine:

Svrha kolegija *Starija ruska književnost 11.-13. st.* prvenstveno je ukazati na tradiciju koja je prethodila, a na koju se nadovezuje novija ruska književnost. Riječ je o periodu koji započinje s književnošću Kijevske Rusije (11.-13. st.), te završava s književnošću razdoblja centralizirane ruske države s Moskvom na čelu (15.-18. st.).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, usmeni ispit

Literatura:

Obvezna:

Художественная проза Киевской Руси X-XII веков, ГИХЛ, М.; 1957.

Лихачев, Д.С. 1980. *История русской литературы в четырех томах. Том 1.*

Древнерусская литература, Ленинград: Наука, Ленинградское Отделение.

Slovo o vojni Igorevoj, 1988., Zg., GKZ, 1988.

Dopunska:

Mulić M. 1975. *Stara ruska književnost*; u *Povijest svjetske književnosti*, knjiga 7; Zagreb: Liber, Mladost.

Solar, M. 2001. *Teorija književnosti*. Zagreb. Poglavlja: *Karakteristike epske poezije, Epska tehnika, Tipovi i vrste epske poezije*.

Еремин, И.П. 1968. *Лекции по древней русской литературе*, Ленинград: И.Л.У.

Internet izvori:

<http://www.pisatel.org/old/>

<http://infoлио.asf.ru>

Jezik nastave: ruski.

Leksikologija ruskoga jezika

Kolegij: *Leksikologija ruskoga jezika*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruskoga jezika 1, 2, Morfologija ruskoga jezika 1, 2, Sintaksa jednostavne rečenice, Sintaksa složene rečenice*.

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

U kolegiju se istražuje leksik ruskoga jezika sa stajališta značenja riječi (istražuju se pojave polisemije, sinonimije, homonimije, antonimije), sa stajališta etimologije riječi (ruske riječi i posuđenice) te stilske razgraničenosti i teritorijalne ili društvene ograničenosti upotrebe riječi (dijalektalizmi, žargonizmi i sl.). Na seminarima radi se na tekstovima i zadacima različitog tipa.

Opća i specifična znanja i vještine:

Teorijska podloga omogućava kompetentnost u analiziranju tekstova različitog stilskog izraza, namjene i vremena nastanka (novinski članci, jezik reklama, umjetnička proza, poezija, znanstveni diskurs), pa govornog diskursa (radijske i televizijske emisije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Popis literature:**Obvezna:**

Менас, А., Ильяш, М. И., *Лексика и фразеология*, Zagreb, 1971.

Dopunska:

Баранова, Н.Н., Сборник упражнений по практической стилистике русского языка, Москва, 1961.; Карасик, В.И. Языковой круг, Москва. 2004.; Розенталь, Д.Э., 750 упражнений по русскому языку с ответами, Москва, 2003.; Савалева, Л. В. *Русское слово конец XX века*, Санкт Петербург, 2000.

Internet izvori:

Литневская, Е. И., *Русский язык: краткий теоретический курс для школьников*, [http. www. gramota.ru](http://www.gramota.ru))

Лексикология русского языка, <http://www.philology.ru/>

Батырева, Л.П., *Диалектная лексика в речи жителей малого города*, <http://www.omso.omskreg.ru/vestnik/articles/y1997-i4/a071/article.html>

Jezik nastave: ruski

Avangarda, modernizam, postmodernizam

Kolegij: *Avangarda, modernizam, postmodernizam*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: Izborni, B

Oblik nastave: predavanja, seminar, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija: *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma, Ruska književnost 20. stoljeća*

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Kolegij *Avangarda, modernizam, postmodernizam* nastavlja se na kolegij *Ruska književnost 20. stoljeća*, u kojem su obrađivani modernizam i avangarda, razdoblja u kojima ruska književnost definitivno prekida s poetikom u 19. stoljeću dominantnog realizma. Osobit naglasak stavljen je na posljednje desetljeće 20. stoljeća, na doba postmodernizma, i to ruskog («odmaknutog» od postmodernizma zapadnog tipa).

Opća i specifična znanja i vještine:

Studente se upućuje na pluralnost stilova i žanrova, osobitosti tematike postmodernističkih tekstova, napuštanje ideje o linearnom razvoju. Potiče se individualni rad studenata (analiziraju se književni tekstovi koji će biti predmet studentskih seminarskih radnji).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanje, seminar; seminarski radovi, diskusija, aktivno sudjelovanje u nastavi; usmeni ispit.

Popis literature:

Uz literaturu propisanu za kolegij *Ruska književnost 20. stoljeća*, još i:

Obvezna:

Ерштейн, Михаил, 1999. *Postmodernizam, komunizam, soc-art.* «Кнжиžевна смотра», god. XXXI, br. 112/113 (2-3), 81-93, Zagreb.

Скоропанова, И. С. 2002. *Русская постмодернистская литература: новая философия, новый язык.* Санкт-Петербург.

Dopunska:

Бити, Владимир, 2000. *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*, Zagreb.

Culler, Jonathan, 1991. *O dekonstrukciji. Teorija i kritika poslije strukturalizma*, Zagreb.

Internet izvori:

infoлио.asf.ru

www.lib.ru

Jezik nastave: ruski, hrvatski.

Prevođenje proze

Kolegij: *Prevođenje proze*

ECTS-bodovi: 2,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, B

Oblik nastave: seminar

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij pruža osnovne temelje teorije i prakse prevođenja. Od uvoda u prevođenje kao djelatnost, osnovnih oblika prevođenja, te problema koji se javljaju u postupku prevođenja (kao što su shvaćanje, interpretacija, preizražavanje originala).. Na seminarima se analiziraju različiti prijevodi ključnih djela ruske književnosti na hrvatski jezik (od 19. do 21. stoljeća) i ukazuje na prevodilačka rješenja u očuvanju stilskih karakteristika pisca, nacionalnog kolorita i sl. Osim upoznavanja sa osnovnom literaturom koja obrađuje prijevodnu problematiku analiziraju se i kritike prijevoda dostupne u znanstvenim i stručnim časopisima

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se u prvom redu osposobljavaju za analizu prijevoda (npr. oni koje zanima posao u izdavaštvu, novinarstvu i sl.), a dijelom ih upućuje u elementarna znanja o prevođenju proze (metar, rima i sl.)

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualni rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Literatura:

Obvezna:

Чуковский, К. *Высокое искусство*, Москва, 1968.; Ivir, V. *Teorija i tehnika prevođenja*, S. Karlovcu 1978.; Levi, J. *Umjetnost prevođenja*, Sarajevo, 1982.

Dopunska:

Бархударов, Л. С., *Язык и перевод*, Москва, 1975.; Блахов, С., Флорин, С. *Непереведимое в переводе*. Москва, 1980.; Rajić, Lj. *Teorija i poetika prevođenja*, Beograd, 1981.

Sibinović, M. *O prevođenju*, Beograd, 1983

Internet izvori:

Internet stranica posvećena prijevodima poezije na strane jezike, <http://www.poetarium.ru>, Сергей Николаев, Об одном стихотворении Бродского и его переводе, выполненном автором, http://www.relga.rsu.ru/n28/rus28_2.htm

Jezik nastave: ruski.

Izborni u okviru Sveučilišta

8. semestar

1) *Jezične vježbe 8* (3 ECTS) 4

2) *Starija ruska književnost 14. – 18. st.* (3 ECTS) 1+1

- 3) *Frazeologija ruskog jezika* (3 ECTS) 2+2
- 4) *Avangarda i postmoderna* – izborni s drugog Odjela (1,5 ECTS) 1
- 5) *Prevođenje poezije* (2,5 ECTS) 1+2
- 6) *Izborni u okviru Sveučilišta* (1,5 ECTS) 1

Jezične vježbe 8

Kolegij: *Jezične vježbe 8*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezan, A

Oblik nastave: vježbe

Uvjeti: položeni ispiti iz kolegija *Jezične vježbe 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.*

Okvirni sadržaj predmeta:

Jezične vježbe IV godine u osnovi su leksikološke i oslanjaju se na trogodišnji jezični studij, ali isto tako i na leksički fond koji je student usvojio na svim predmetima rusistike, budući da se oni redovito predaju na ruskom jeziku, to su mu ove vježbe posljednja priprema za buduće nastavničko zvanje. Upravo zato na posljednjoj su godini studija u jezične vježbe redovite inkorporirane vježbe prevođenja. Sastavni dio kolegija je lektira, cilj koje je razvoj navika čitanja književnih djela u izvorniku i analiza jezičnog i stilističkog aspekta u tekstovima ruske književnosti 20. stoljeća.

Opća i specifična znanja i vještine:

Zadatak kolegija je daljnje širenje komunikacijske kompetencije studenata na ovom stupnju studija.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Izlaganje na zadanu temu, kontinuirana provjera znanja (sastavi, domaći radovi); usmeni i pismeni ispit.

Popis literature:

Obvezna:

A.С.Александрова, Н.М.Лариохина, Т.И.Мелентьева. *Современная Россия. Политика. Экономика. Культура.* - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2002.
С.А.Вишняков. *Русский язык как иностранный.* Третье издание - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2001. Ludmila Stepanova, Zdenka Vychodilova.
Zemepisne a politicke realie současného Ruska. - Olomouc, 2000.

Dopunska: И.П.Кузьмич. *"Устные" рассказы.* Учебное пособие по развитию навыков аудирования и говорения на материале художественного текста для иностранцев, изучающих русский язык. - Москва: Издательство "Флинта", Издательство "Наука", 2000.

Jezik nastave: ruski.

Starija ruska književnost 14. – 18. st.

Kolegij: *Starija ruska književnost 14.-18. st.*

ECTS-bodovi: 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: Obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti: Položen ispit iz kolegija *Uvod u studij ruske književnosti 1, 2, Ruski romantizam, Ruski realizam, Dezintegracija ruskog realizma, Ruska književnost 20. stoljeća, Starija ruska književnost 11. – 13. st.*

Okvirni sadržaj predmeta:

Period stvaranja Moskovske države i njeni najvažniji književni spomenici. Ostale oblasne književnosti u to vrijeme. Starija ruska književnost XVI stoljeća. Ljetopisni zbornici, Veliki mineji za čitanje, Domostroj. Publicistika u vrijeme Ivana Groznoga. Starija ruska književnost XVII stoljeća. Prijevodne i originalne pripovijetke. Satirične pripovijetke. Protopop Avakum i njegovo djelo. Počeci poezije i kazalište u drugoj polovini XVII stoljeća. Simeon Polocki i njegovo djelo.

Opća i specifična znanja i vještine:

Program kolegija *Starija ruska književnost 14. – 18. st.* obrađuje razdoblje perioda od stvaranja centralizirane ruske države s Moskvom na čelu do kraja 17. stoljeća, kada dolazi do radikalnih promjena u književnosti i kulturi, društvenom i političkom životu.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, usmeni ispit

Literatura:

Obvezna:

Русские повести XV-XVI веков, ГИХЛ, М.-Л.; 1958.

Лихачев, Д.С. 1980. *История русской литературы в четырех томах. Том 1.*

Древнерусская литература, Ленинград: Наука, Ленинградское Отделение.

Dopunska:

Mulić M. 1975. *Stara ruska književnost*; u *Povijest svjetske književnosti*, knjiga 7; Zagreb: Liber, Mladost.

Лихачев, Д.С. 1975. *Великое наследие*, Москва: Современник

Еремин, И.П. 1968. *Лекции по древней русской литературе*, Ленинград: И.Л.У.

Internet izvori:

<http://www.old-rus-narod.ru>

<http://drevne.ru>

Jezik nastave: ruski

Frazeologija ruskoga jezika

Kolegij: *Frazeologija ruskoga jezika*

ECTS-bodovi: 3

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanja, seminar

Uvjeti: Položeni ispiti iz kolegija *Uvod u studij ruskoga jezika 1, 2*, *Morfologija ruskoga jezika 1, 2*, *Sintaksa jednostavne rečenice*, *Sintaksa složene rečenice*, *Leksikologija ruskoga jezika*. (Ukoliko je izborni samo poznavanje jezika.)

Ispit: pismeni i usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

U kolegiju se istražuje frazeološko bogatstvo ruskoga jezika sa stajališta značenja, etimologije te stilske razgraničenosti. Teorijska podloga analiza se na seminarima kroz primjere tekstova različitog stilskog izraza. Osim frazema govori se o poslovicama i krilaticama. Analizira se i njihov formalni ustroj.

Opća i specifična znanja i vještine:

Teorijska podloga omogućava kompetentnost u analiziranju tekstova različitog stilskog izraza, namjene i vremena nastanka (novinski članci, jezik reklama, umjetnička proza, poezija, znanstveni diskurs), pa govornog diskursa (radijske i televizijske emisije).

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Popis literature:**Obvezna:**

Менас, А., Ильяш, М. И., *Лексика и фразеологија*, Zagreb, 1971.

Допунска:

Баранова, Н.Н., Сборник упражненјих по практической стилистике русског језика, Москва, 1961.; Карасик, В.И. Языковой круг, Москва. 2004.; Розентал, Д.Э., 750 упражненјих по руском језику с ответами, Москва, 2003.; Савалева, Л. В. Русское слово конец XX века, Санкт Петербург, 2000.

Internet izvori:

Егорова, Т. И., *Фразеологизми русског језика со значением качественне оцјени дејствиј и манери поведенија*

человека. <http://www.omsu.omskreg.ru/vestnik/articles/y1998-i2/a068/article.html>

Jezik nastave: ruski.

Avangarda i postmoderna

Kolegij: *Avangarda i postmoderna*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, C

Oblik nastave: predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: usmeni ispit

Okvirni sadržaj predmeta

Avangarda i postmoderna, početak i kraj dvadesetog stoljeća: sličnosti i razlike.

Avangarda

Avangardni bijeg u egzotiku i na izvore civilizacije. Primitivizam i negrizam.

Definicija i podjela avangardne umjetnosti. Dijalektika avangarde: aktivizam, antagonizam, nihilizam, agonizam, futurizam, dekadencija. Psihologija avangarde, Sociologija avangarde. Pojam škole i pokreta. Apstraktna ili nepredmetna umjetnost kao princip udaljevanja stvaraoца od umjetnosti zasnovane na imitiranju prirode i optičkoj vjerodostojnosti realiteta.

Avangardna pretpovijest: od neoimpresionizma do Nabista. Fovizam.

Slijed povijesnih avangardi:

Ekspressionizam (Die Brücke, Der Blaue Reiter)

Kubizam (sintetički i analitički kubizam)

Futurizam (Talijanski futurizam, kubofuturizam u Rusiji i zagrebački futurizam oko časopisa "Zenit")

Konstruktivizam, rejonizam, suprematizam u Rusiji

Dadaizam (dadaizam u Zürichu, New Yorku, Parizu, Njemačkoj)

Nadrealizam (iluzionistički *tromp l'oeil* nadrealizam i automatski nadrealizam)

Postmoderna

Razlika između moderne i postmoderne umjetnosti. Postmoderna od napuštanja utopijskih projekata avangarde do društvenog konformizma. Odnos postmoderne umjetnosti prema prošlim povijesno-umjetničkim razdobljima, stilovima i njihovu miješanju, stilskoj izvornosti i eklekticizmu. Fenomen nacionalnih škola postmoderne: talijanska transavangarda, anakronizam (slikarstvo memorije) i "pittura colta", njemački novi ekspressionizam pokreta "Novi divlji" i "silovitog slikarstva".

Ikonografija novog figurativnog slikarstva postmoderne. Animalizam postmoderne kao tema ponovnog jačanja interesa za suodnos čovjeka i životinje na tragu izložbe 13. Plavog salona 1990. godine. Umjetnost i alkemija na tragu izložbe Venecijanskog bijenala iz 1986. godine i

13. Plavog salona iz 1990. godine. Citatnost unutar eklektičkog modela postmoderne na tragu izložbe 15. Plavog salona ("Strategija citata u umjetnosti 80-ih i 90-ih godina"), 1999. godine. Po vlastitom izboru izdvojiti nekog inozemnog postmodernog umjetnika. Hrvatska postmoderna umjetnost, odnosno fenomen "Nove slike" promotren kroz djela: Ferdinanda Kulmera, Đure Sedera, Zlatka Kesera, Borisa Bućana, Lovre Artukovića, Zlatana Vrklijana, Željka Kipkea, Vladimira Dodiga Trokuta, Nine Ivančić, Zvezdane Fio, Igora Rončevića.

Opća i specifična znanja i vještine:

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Usmeni ispit, kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti, seminarski rad

Literatura:

Obvezna:

Mario de Micheli, Umjetničke avangarde XX. stoljeća, Nakladni zavod MH, Zagreb, 1990, str. 7-277.

Renato Poggioli, Teorija avangardne umetnosti, Nolit, Beograd, 1975, str. 41-249.

Irving Sandler, Art of the Postmodern Era, Icon Editions, Westview Press, Boulder, 1998, str. 21-542.

Dopunska:

H.H. Arnason, Istorija moderne umetnosti (poglavlja o fovizmu, kubizmu, ekspresionizmu, futurizmu, dadaizmu i nadrealizmu), Jugoslavija, Beograd, 1975.

J. Fineberg, Art since 1940, Strategies of being, Laurence King, London, 2000.

Katalog izložbe 13. Plavog salona "Inovacije u slikarstvu osamdesetih godina, Galerija umjetnina Narodnog muzeja Zadar, Zadar, 1990.

Katalog izložbe 15. Plavog salona "Strategija citata u likovnoj umjetnosti osamdesetih i devedesetih godina", Galerija umjetnina NMZ-a, Zadar, 1999.

Nova slika, posebno izdanje časopisa Život Umjetnosti, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 1982.

Miško Šuvaković, Pojmovnik moderne i postmoderne likovne umetnosti i teorije posle 1950. godine, SANU, Beograd – Novi Sad, 1999.

G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća 1, 2, Naprijed, Zagreb, 1987/88.

Peter Kemper, Postmoderna ili borba za budućnost, August Cesarec, Zagreb, 1993.

Edward Lucie-Smith, Art Today, Phaidon Press, London, 1996.

Ingo F. Walther, Art of the Twentieth Century, Taschen, 1998.

The Prestel Dictionary of Art and Artists in the 20th Century, Prestel, Munich-London-New York, 2000.

Internet izvori:

www.artlex.com

www.artcyclopedia.com

<http://witcombe.sbc.edu/ARTH20thcentury.html>

www.bluffton.edu

www.tigtail.org

www.kreysler.com

www.sanjose.com

www.artnet.com

www.artchive.com

www.zeroland.co.nz/art_movements.html

Jezik nastave: hrvatski.

Prevođenje poezije**Kolegij:** *Prevođenje poezije***ECTS-bodovi:** 2,5**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)**Status:** izborni, B**Oblik nastave:** seminar**Uvjeti:****Ispit:** pismeni i usmeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

Kolegij pruža osnovne temelje teorije i prakse prevođenja poezije. Osim upoznavanja s osnovnom literaturom koja obrađuje prijevodnu problematiku analiziraju se i kritike prijevoda poezije dostupne u znanstvenim i stručnim časopisima. Versifikacijska prijevodna problematika obrađuje se na primjerima prijevoda važnijih hrvatskih prevodilaca: Kombol, Slamnig, Paljetak, Venturin, Cesarić, Jakšić, Cacan, itd.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se u prvom redu osposobljavaju za analizu prijevoda (npr. oni koje zanima posao u izdavaštvu, novinarstvu i sl.), a dijelom ih upućuje u elementarna znanja o prevođenju poezije (metar, rima i sl.)

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Popis literature:**Obvezna:**

Чуковский, К. *Высокое искусство*, Москва, 1968.; Ivir, V. *Teorija i tehnika prevođenja*, S. Karlovcu 1978.; Levi, J. *Umjetnost prevođenja*, Sarajevo, 1982.

Dopunska:

Бархударов, Л. С., *Язык и перевод*, Москва, 1975.; Блахов, С., Флорин, С. *Непереведимое в переводе*. Москва, 1980.; Rajić, Lj. *Teorija i poetika prevođenja*, Beograd, 1981.; Sibinović, M. *O prevođenju*, Beograd, 1983

Internet izvori:

Internet stranica posvećena prijevodima poezije na strane jezike, <http://www.poetarium.ru>, Сергей Николаев, Об одном стихотворении Бродского и его переводе, выполненном автором, http://www.relga.rsu.ru/n28/rus28_2.htm

Jezik nastave: ruski, hrvatski**Izborni u okviru Sveučilišta****V. godina**

9. semestar

- 1) *Lingvostilistika* – obvezni (1,5 ECTS) 1
- 5) *Fantastika i groteska u ruskoj književnosti* – obvezni (1,5 ECTS) 1
- 3) *Poredbena hrvatsko-ruska gramatika* – obvezni (1,5 ECTS) 1
- 4) *Semantika* – izborni s drugog odjela, C (1,5 ECTS) 1
- 5) *Jezik i kultura* – izborni s drugog odjela, C (1,5 ECTS) 1
- 6) *Medijska kultura* – izborni/izborni s drugog odjela, B/C (1,5 ECTS) 1
- 7) *Fantastična umjetnost* – izborni s drugog odjela, C (1,5 ECTS) 1

8) *Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja* – izborni s drugog odjela, C (1,5 ECTS) 1

Lingvostilistika

Kolegij: *Lingvostilistika*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje, seminar

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni ispit

Okvirni sadržaj predmeta:

Studentima koji žele steći stupanj MA nudi se izborni kolegij lingvostilistike. Lingvostilistika je interdisciplinarni kolegij koji razmatra različite aspekte jezika u jezičnom umjetničkom djelu (proznom i pjesničkom). Od razine fonetike i fonologije, morfologije, sintakse (stilemi različite jezičke razine), do razine teksta odnosno diskursa. Ovisno o interesu, studente se usmjerava na proučavanje bilo proznog bilo pjesničkog izraza.

Opća i specifična znanja i vještine:

Studenti se u prvom redu osposobljavaju za analizu prijevoda (npr. oni koje zanima posao u izdavaštvu, novinarstvu i sl.), a dijelom ih upućuje u elementarna znanja o prevođenju poezije (metar, rima i sl.)

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:

Predavanja, na seminarima individualan rad, rad u grupama, usmeni i pismeni zadaci. Domaći radovi, seminari, prijevodne vježbe.

Literatura:

Obvezna:

Grigor'jev, V.P., Kovtunova, I.I., Revzina, O.G. i dr., *Očerki istorii jazyka russskoj poezii XX veka. Poetičeskij jazyk i idiosstil': Obščie voprosy, Zvukovaja organizacija teksta*, Moskva, Nžauka, 1990., Guberina, P. 1951. *Povezanost jezičnih elemenata*, Zagreb., Jakobson, R. 1987. *Raboty po poetike*. Moskva., Jakobson, R., Halle M. 1988. *Temelji jezika*. Zagreb Katičić, R. 1971. *Jezikoslovni ogledi*, Zagreb., Katičić, R. 1983. *Književnost i jezik*, u Z. Škreb, A. Stamać, Uvod u književnost, GZH, Zagreb, Katičić, R. 1991. *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*. Zagreb., Kolšanskij, G.V. 1980. *Kontekstnaja semantika*, Moskva. Kovnutova, I.I. 1986. *Poetičeskij sintaksis*, Moskva., Levim, Ju.I. 1970. *Lirika s komunikativnoj točki zrenija*. Moskva., Lotman. Ju.M. 1969. *Struktura hudožestvennogo teksta*. Moskva., Panova, E. A. *Perečisljiteljnye konstrukcii v stihotvornom sintaksise A. S. Puškina* – avtoreferat na soisk. uč. stepeni kandidata filologičeskikh nauk., Tomaševski, B. V. 1929. *O stihe*, Leningrad., Tomaševski, B. V. 2001. *Teorija literatury. Poetika*. Moskva. Tynjanov, J. N. 1924. *Problema stihotvornogo jazyka*. Leningrad, Silić, J. 1984. *Od rečenice do teksta*, Zagreb.

Dopunska:

Škiljan, D. 1997. Granice teksta, «Tekst i diskurs», zbornik HDPL, Zagreb, str. 9-15.
 Skelin, A. 1997. Diskurs poetike i jezik poezije«Tekst i diskurs» zbornik HDPL, Zagreb, str. 177-181., Tynjanov, Ju. N. 1965. *Problema stihotvornogo jazyka*. Moskva., Užarević, J. 1991. *Kompozicija lirske pjesme*. Zagreb., Velčić, M. 1987. *Uvod u lingvistiku teksta*, Zagreb.
 Vinokur, G.O. 1959. O ponjatiu poetičeskogo jazyka. «G.O. Vinokur. Izbrannye raboty po russskomu jazyku. Moskva, Zlatoustova, L.V. 1958. *Izučenie zvučšašego stiha i*

hudožestvennoj prozy instrumental'nymi metodami. Moskva, Zoljan, S. T. 1990. *Edinstvo i tesnota stihotvornogo rjada i poetičeskij sintaksis*. "Тунжановский сборник". Riga. Str. 100-111.

Jezik nastave: ruski.

Fantastika i groteska u ruskoj književnosti

Kolegij: *Fantastika i groteska u ruskoj književnosti*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje i seminar

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta: Studenti se upoznaju s poetikom fantastike i groteske u ruskoj književnosti od XIX. stoljeća do naših dana. Na seminarima se analiziraju tekstovi Puškina, Gogolja, Dostoevskoga, Bulgakova, Harmsa, Pelevina i drugih.

Opća i specifična znanja i vještine: Analizom paradigmatičkih testova dolazi se do spoznaja o tome kako se u ruskim umjetničkim tekstovima fantastika i groteska manifestiraju odnosno transformiraju s obzirom na poetiku autora i stilsku formaciju kojoj on pripada.

Literatura:

Obvezna: Rister, V., 1995. *Lik u grotesknoj strukturi (ruski roman 20. stoljeća)*, Zagreb:

HFD; Бахтин, М. М., 1975. *Вопросы литературы и эстетики* Манн Ю., 1966.

О гротеске в лит-ре, М.

Dopunska: Манн Ю., 1978. *Поэтика Гоголя*; М.; Б. Эйхенбаум, 1969. *О прозе*, Л;

Бахтин, М. М., 1965. *Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и*

Ренессанса; М. Todorov, Tz., 1970. *Introduction à la littérature fantastique*, P.

Jezik nastave: ruski.

Poredbena hrvatsko-ruska gramatika

Kolegij: *Poredbena hrvatsko-ruska gramatika*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezni, A

Oblik nastave: predavanje

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Poredbeno razmatranje gramatičkih kategorija prema vrstama riječi u dvama srodnim slavenskim jezicima, prvenstveno na morfološkom, a i na sintaktičkom planu.

Literatura:

Obvezna: Гужва, Ф. К., *Современный русский литературный язык*, ч. 2, 1979., Тошović, В., *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, 1987., *Русская грамматика 1 и 2*, АН СССР, 1980., Silić, J., *Morfologija hrvatskoga jezika*, (Udžbenik za drugi razred gimnazije) 1995., Barić, E. i drugi, *Hrvatska gramatika*, 1995., Babić, S. i drugi, *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, 1991.

Dopunska literatura: Виноградов, В.В., *Русский язык (грамматическое учение о слове)*, 1972., Шанский, Н. М., *Современный русский литературный язык*, 1981.

Jezik nastave: ruski.

Semantika**Kolegij:** *Semantika***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (zimski)**Status:** izborni, C**Oblik nastave:** predavanja, seminar, samostalno istraživanje, diskusija, Internet**Uvjeti:****Ispit:** pismeni**Okvirni sadržaj predmeta:** Osnovni je zadatak ovoga kolegija upoznati studente s osnovnim postavkama semantičke teorije. Ciljano se usmjerava na problematiku značenja riječi (leksičke semantike).

Sadržaj kolegija obuhvaća sljedeće pitanja:

Pregled različitih pristupa koji čine temelj leksičke analize

Jezik kao sustav znakova. vrste značenja.

Kategorizacija, metafora, stapanje, metonimija, mentalna polja, i sl. Riječi i njihova značenja

Glavni problemi leksičke semantike

Mentalni leksikon

Pojam kontrastivnih, tipoloških i univerzalnih karakteristika koje se javljaju u leksičkoj semantici

Kako se mijenja značenje?

Posebna će se pozornost posvetiti značenjskim domenama poput sljedećih: boje, rodbinsko nazivlje, ljudsko tijelo, i sl.

Raspravljati će se o različitim kulturama, različitim konceptualizacijama

Opća i specifična znanja i vještine: Stječu se osnovna znanja iz područja semantike. Ovaj kolegij daje dobru osnovu za jezične kolegije na diplomskom studiju. Studenti se osposobljavaju za samostalno predstavljanje i pripremu seminarskih radova na principima znatvenih radova.**Oblici provođenja nastave i način provjere znanja:** pismeni ispit, seminarski rad, kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti**Literatura:****Obvezna:**

(odabrana poglavlja)

Leech, G. (1990): *Semantics. The Study of Meaning*. London: Penguin.Palmer, F.R. (1976): *Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press.**Dopunska:**

(odabrana poglavlja):

- Cruse, A. *Meaning in Language, An Introduction to Semantics and Pragmatics*, 2000. Oxford, Oxford University Press..- Saeed, J.I. (2002): *Semantics*. Oxford: Blackwell.- Cruse, D.A. & Croft, W. (2004): *Cognitive Linguistics*, Cambridge: Cambridge University Press.- Škara, D. (2005): *Vocabulary, Culture, Cognition*, Zadar, Sveučilište u Zadru, Grafotehna. (u tisku).- Lyons, J. (1995): *Linguistic Semantics: an Introduction*, Cambridge: Cambridge University Press.**Jezik nastave:** hrvatski.**Jezik i kultura****Kolegij:** *Jezik i kultura*

ECTS-bodovi: 1,5 ECTS

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, C

Oblik nastave:

Uvjeti:

Ispit:

Okvirni sadržaj predmeta: Ovaj seminar bavi se temama koje prikazuju suodnos jezika i kulture. Jezik se promatra, između ostaloga i kao kao sredstvo iskazivanja kulturnog identiteta.

U fokusu rasprave ovoga seminara su sljedeće teme:

- Odnos jezika, kulture i društva s posebnim osvrtom na Sapir-Whorfovu teoriju i teoriju jezične relativnosti. Posebno će se istaknuti suvremena, kritička promišljanja o tome.
- Jezik kroz vrijeme: jezične promjene, poimanje vremena u različitim kulturama.
- Jezični varijeteti: idiolekt, dijalekt, stil i sl.
- Monolingualne/multilingualne jezične zajednice, diglosija, proimjene koda uvjetovane kontekstom, jezične norme i stav prema normama, jezične zajednicve kojima prijete odumiranje,
- Jezik u društvenom kontekstu: tabu riječi, način oslovljavanja, jezik i spol, jezično raslojavanje u klasnom društvu, jezik i rasa, itd.
- Ne-verbalna komunikacija: interkulturalna analiza gesta, razvitak pisma, pisanog jezika.
- Rasprava o odabranim temama iz folk-lingvistike.

Opća i specifična znanja i vještine: Završetkom ovoga seminara, analizom odabranih tema, student stječe znanje omeđuzavisnim odnosima jezika i kulture, koje su česta tema suvremenih rasprava; student stječe sposobnost samostalnog istraživanja i izlaganja jezične i kulturne problematike, vlada znanstvenim metodama za istraživanje kulturnih fenomena.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: seminar, samostalno istraživanje, terenski rad, diskusija, konzultacije kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti, istraživanje, seminarski rad

Popis literature:

Obvezna:

- Bonvillain, N. (1997): *Language, Culture, Communication, The Meaning of Messages*, Upper Saddle River, new Jersey: Prentice Hall.
- Holmes, J. (2001): *An Introduction to Sociolinguistics*, Harlow, Essex: Pearson Education Limited (Longman) (odabrana poglavlja).
- Kramsch, C. (1998): *Language and culture*, Oxford: Oxford University Press
- Salzmann, Z. (1993): *Language, Culture and Society, An Introduction to Linguistic Anthropology*, Oxford: Westview press (odabrana poglavlja)

Dopunska:

- Chaika, E. (1994): *Language: The Social Mirror*, Boston, Mass.: Heinle & Heinle Publishers. (odabrana poglavlja)
- Duranti, A. (1997) *Linguistic Anthropology*, Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)
- Wierzbicka, A. (1992): *Semantics, Culture, and Cognition. Universal Concepts in Culture Specific Configurations*, New York, Oxford, Oxford University Press. (odabrana poglavlja)

Jezik nastave: hrvatski.

Medijska kultura**Kolegij:** *Medijska kultura***ECTS-bodovi:** 1,5**Trajanje:** 1 semestar (zimski)**Status:** izborni, B**Oblik nastave:** Predavanja, vježbe, diskusija, konzultacije**Uvjeti:****Ispit:** usmeni, pismeni**Okvirni sadržaj predmeta:**

- 2. *Novi pristup osnovama novinarskog izražavanja i tehnologije novinarskog posla*
- novinarstvo na dodiplomskim i postdiplomskim studijima
- komunikacijski «kanali» i mediji
- 2. *Analiza i osnove novinarskog izričaja*
- vijest kao osnova priopćavanja
- izvještaj, bilješka, obični razgovor
- tematski pristup
- interview
- reportaža, osvrt, komentar
- od bilješke do kolumne (i natrag)
- ankete – opće ispitivanje javnog mijenja i specijalizirane ankete
- 3. *Interaktivna radionica*
- Struktura i značajka pisanog novinstva
- Razlikovanje književnog i novinskog izričaja
- Struktura medija javnosti i komunikacijske sheme
- Interaktivni pristup s aspektima događaja, pojavnosti
- Kultura i etika književnog i medijskog izričaja
- Informiranje i činjenice
- simulacija i interakcija izvješćivanja
- interaktivni pristup novinarskom poslu i poduci
- simulacija događaja i izvještavanje "s lica mjesta"
- postavljanje pitanja i obrada odgovora
- 4. *Pisani i elektronski mediji – teorija i praksa*
- kratka povijest hrvatskog novinstva
- analiza sadržaja i tekstova
- od biltena do istraživačkog novinarstva
- informacija i razlike u tehnologiji obrade
- 7. *Što je događaj i kako kreirati tekst*
- što s događajem?
- pisanje «dobrog članka»
- istraživačko novinarstvo
- 8. *Etika i odgovornost novinara*
- pravila i načela etike novinarstva
- odgovornost za kreiranje javnog mišljenja
- novinarstvo kao zadovoljavanje osobnih i zajedničkih ciljeva i motiva
- kodeks časti hrvatskih novinara

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja: Predavanja, vježbe, diskusija, konzultacije, esej, aktivno sudjelovanje u nastavi**Literatura:****Obvezna:**

Uvod u novinarstvo, Grupa autora, Zagreb, Izvori, 1996.

Marko Sapunar, Osnove znanosti o medijima, Sveučilišna naklada, Zagreb, 2000.

Dopunska:

Istraživačko novinarstvo, HND, Zagreb, 2004.

Dejan Verčić, Odnosi s medijima, Masmedia Zagreb, 2004.

Mario Plenković, Komunikologija masovnih medija, Barbat Zagreb, 1993.

Drago Bobić, »Što s događajem?« Informator, Zagreb, 1987.

Jezik nastave: hrvatski.

Fantastična umjetnost

Kolegij: *Fantastična umjetnost*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni, C

Oblik nastave: Predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Magično i ritualno u umjetnosti prehistorijskog čovjeka i pretkršćanskih naroda. Srednjovjekovna opsjednutost demonima, rajskim i paklenim predskazanjima i fantastičnim djelima svetaca. Erotično i fantastično, erotika i umjetnost na razmeđu orgijastičkih kultova poganstva i puritanizma kršćanstva. Erotske metamorfoze, devijacije i simboli. Katastrofe, rat, smrt, apokalipsa i mitovi o kraju svijeta u djelima likovnih umjetnika. Napastovanje Krista i napastovanje sv. Antuna kao teme fantastičnih transpozicija u djelima umjetnika (Martin Schongauer, Matthias Gotthart Nithart - Grünewald, Pieter Bruegel st., Hieronymus Bosch, Jacques Callot...). Fantastični susret gotičke i renesansne imaginacije na sjeveru Europe (Albrecht Dürer, Lucas Cranach, Albrecht Altdorfer). Manirizam i tendencije bijega iz prirode u artifičijelno, izmaštano, devijantno. Prožimanje manire i manije, magije i znanosti, ljudskog i čudesnog. Umjetna priroda u svetoj šumi u Bomarzu. Svijet kao labirint. Prag Rudolfa II. središte izvještačene fantazije i enciklopedijskog manirizma. Hermafroditizam i narcizam u manirističkoj fantaziji. Giuseppe Arcimboldo. Rosso Fiorentino. Jacopo Pontormo. Il Parmigianino. El Greco. Barokni iluzionizam podzemnih tamnica Giovanni Battista Piranesija. Halucinantni slikarski svijet Johann Heinrich Füsslija, prethodnika romantizma i nadrealističkog očuđavanja. Francisco Goya od neobaroknog egzorcizma slike *Sv. Franjo Bordoški* do dramatičnih i apokaliptičnih vizija u grafičkim i crtačkim serijama *Los caprichos*, *Disparates*, *Užasi rata*. Mistički romantizam Williama Blakea. Njemački romantičari na tragu fantastike (Philipp Otto Runge, Caspar David Friedrich). Fantastično u romantičnom Eugenea Delacroixa. Clemens Brentano. Isidore Gerard Grandville. Rodolphe Bresdin. Bratstvo Prerafaelita kao povratak u "bolju prošlost" srednjega vijeka i romantičarskog "gotičkog" preporoda (Dante Gabriel Rossetti, John Everett Millais, William Holman Hunt). Mistično, magično, okultno i religiozno u djelima simbolista (Paul Gauguin, Gustave Moreau, Puvis de Chavannes, Odilon Redon, Maurice Denis, Fernand Knopff). Max Klinger, Arnold Böcklin, Aubrey Beardsley. Od simbolizma prema ekspresionizmu: Edvard Munch, James Ensor, Ferdinand Hodler. Fantastika u ekspresionističkom toku (Emil Nolde, Ernst Ludwig Kirchner, Erich Heckel, Otto Müller, Max Pechstein, Karl Schmidt-Rottluff, Franc Marc, Vasilij Kandinski, Aleksej von Javljski). Od ekspresionizma do fantastične imaginacije (Gustav Klimt, Egon Schiele, Paul Klee, Henri Rousseau, Marc Chagall, Matija Skurjeni). Nadrealistička disocijacija realnosti, psihoanaliza, podsvjesno, snovidovno u djelima nadrealističkih umjetnika. Nadrealistička fantazija u djelima Yvesa Tanguya, Salvadora Dalija. Maxa Ernsta. Fantastične jukstapozicije Rene Magrittea. Metafizičko slikarstvo Giorgia de Chirica, Carla Carre, Alberta Savinija. Magični realizam Pierrea Roya,

Ivana Albrighta, Paula Delvauxa, Victora Braunera, Balthusa Klossowskog, Hansa Bellmera, Maurits Cornelius Eschera. Fantastično u djelima Pabla Picassoa, Alberta Giacomettija, Alexandera Caldera, Henry Moorea, Joana Miroa, Ernsta Fuchsa, Dade Đurića, Josipa Seissela, Leonida Šejke, Miljenka Stančića, Vasilija Jordana, Biserke Baretić, Nives Kavurić-Kurtović. Fantastično u djelima neodadaista, "Novih realista", asamblažista i umjetnika "starežne skulpture" (Joseph Cornell, Yves Klein, Fernandez Arman, Daniel Spoerri, Christo Jaracheff, Lucas Samaras, Edward Kienholz, Louise Nevelson, Cesar Baldaccini, Jean Dubuffet, Germain Richier, Richard Stankiewicz, Lee Bontecou, Pablo Serrano).

Literatura:

Obvezna:

William Gaunt, *Fantastično slikarstvo (Od Hieronymusa Boscha do Salvadora Dalija)*, Grafički zavod Hrvatske Zagreb, 1980, str. 1-96.

Gustav R. Hocke, *Svijet kao labirint (Manira i manija u europskoj umjetnosti od 1520. do 1650. i u suvremenosti)*, August Cesarec, Zagreb, 1991, str. 1-303.

Oto Bihalji Merin, *Revizija umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1979, str. 9-245.

Dopunska:

Frances S. Connely, *Modern Art and Grotesque*, Cambridge Press, 2003.

Wieland Schmied, *Fantasy Art*, Art Books Intl. Ltd, 1984.

H. W. Janson, *Istorija umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1975.

H. H. Arnason, *Istorija moderne umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1975.

Edward Lucie Smith, *Erotizam u umetnosti Zapada*, Jugoslavija, Beograd, 1973.

Maurice Nadeau, *Istorija nadrealizma*, BIGZ, Beograd, 1980.

E. H. Gombrich, *Umetnost i njena istorija*, Nolit, Beograd, 1980.

E. Lucie -Smith, *Umjetnost danas*, Mladost, Zagreb, 1978.

Philippe Jullian, *Simbolisti*, Jugoslavija, Beograd, 1978.

Richard Leslie, *Surrealism, The Dream of Revolution*, Tiger Books International, London, 1997.

Igor Zidić, *Nadrealizam i hrvatska likovna umjetnost (katalog)*, Umjetnički paviljon, Zagreb, 1972.

Wieland Schmied, *Zweihundert Jahre phantastische Malerei*, Rembrandt Verlag, Berlin, 1973.

Marcel Raymond, *Od Bodlera do nadrealizma*, I.P. "Veselin Masleša", Sarajevo, 1958.

Patric Waldberg, *Surrealism*, Thames and Hudson, London, 1965.

Konzultirani sljedeće naslove: Wieland Schmied, *Fantasy*. Alfred Barr, *Fantastic Art, Dada, Surrealism*. William Gaunt, *The Surrealists*. Mary Ann Cows, *An Erotics of Encounter*. Rene Passeron, *Histoire de la peinture surrealiste*. Jacques Gaucheron, *Chronologie du mouvement surrealiste (1918-1938)*

Internet izvori:

www.artcyclopedia.com/history/surrealism.html

www.artcyclopedia.com/history/magic-realism.html

www.artlex.com

www.artrenewal.org

www.artunframed.com/

<http://the-artist.org/>

www.artchive.com

Jezik nastave: hrvatski.

Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja

Kolegij *Figurativna umjetnost modernog i postmodernog razdoblja*

ECTS-bodovi: 1,5

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni, C

Oblik nastave: Predavanja, seminar, terenski rad, mentorski rad, diskusija, internet

Uvjeti:

Ispit: usmeni

Okvirni sadržaj predmeta:

Figurativna umjetnost, odnosno figura u umjetnosti tijekom modernističkog i postmodernističkog razdoblja: od romantizma 19. stoljeća do postmoderne 20. i 21. stoljeća. Različiti pristupi figuri u predmodernističko, modernističko i postmodernističko vrijeme.

Figuracija druge polovice 19. stoljeća. Stoljeće revolucija i restauracija, od historizma do funkcionalizma. Stoljeće naturalizma i «liberalne umjetnosti». Figuracija u vrijeme povijesnih avangardi, apstraktnog ikonoklazma i preobražaja čovjeka u modernizmu 20. stoljeća. Postmodernistička eklektička figuracija prijelaza 20. u 21. stoljeće.

Romantizam

Natrag prirodi, romantični heroji i geniji, čovjek nagonskog, povijest, literatura, egzotika.

Realizam

Probudeni interes za društvenu i političku stvarnost vremena. Sociološka i pozitivistička slika čovjeka (teorija miljea).

Impresionizam

Završetak renesansne tradicije iluzionističkog realizma i počeci ispitivanja ekspresivnosti boje. Bijeg u prirodu i čovjek kao dio fenomena prirode.

Simbolizam

Figura prevedena u simbol. Reakcija na romantizam, realizam i impresionizam. Princeze, paunovi, začarane šume. Priroda kao «mistična katedrala». Istaknuto mjesto ženskog lika.

Salonsko slikarstvo (akademizam)

Izvori u neoklasicizmu, romantizmu i fotografiji. Učestale teme salonskog slikarstva: legende i povijest, mitologija i antika, religija, orijentalizam, društveni i obiteljski život.

Začeci moderne skulpture

A.Rodin, A. Bourdelle, A.Maillol. Slikari-kipari: H.Daumier, E.Degas, A.Renoir, H.Matisse.

Prerafaeliti

Povratak u srednjovjekovlje i vrijeme prije Rafaela dok su umjetnici još «pred Bogom poštene zanatlije».

Secesija i Art Nouveau

Valovita linija, asimetrija, arabeska.

Metafizička umjetnost (Scuola Metafisica)

G.de Chirico, C.Carra, A.Savinio...

Magični realizam

P. Roy, R. Magritte, P. Delvaux, Balthus, H. Bellmer, E. Hopper, I. Albright, meksički muralisti: D. Rivera, J. C. Orozco, D. A. Siqueiros.

Nova stvarnost (Neue Sachlichkeit)

Nova stvarnost u Njemačkoj kao derivat ekspresionizma i novi naturalizam u djelima G. Grosza, O. Dix, M. Beckmanna. Grupa Zemlja i pojava socijalnog realizma u hrvatskoj umjetnosti.

Figurativno i nefigurativno u djelima Kazimira Maljevića i Pieta Mondriana.

Precizionisti

G. O'Keeffe, Ch. Sheeler, CH. Demuth, M. Schanberg, N. Spencer, R. Crawford.

Monumentalizam

Monumentalizam u umjetnosti pored početak 2. svj.rata. Uspon totalitarnih režima i njihov utjecaj na figurativni gigantizam u slikarstvu i skulpturi nacionalsocijalizma, fašizma i socijalističkog realizma.

Figurativna umjetnost poslije 1950-ih (najosnovnija definicija): socijalistički realizam, socijalistički realizam u Francuskoj 40-ih i 50-ih g., apstraktna figuracija, egzistencijalistička figuracija, fantastični realizam (postnadrealistička umjetnost) 40-ih i 50-ih g., nova figuracija 60-ih i 70-ih g., psihodelična umjetnost u SAD, hiperrealizam, feministička i homoerotična figuracija 60-ih i 70-ih g., marginalni neointimizam i neoromantizam, postkonceptualistička figuracija, postmoderna figuracija.

Figuracija 40-ih i 50-ih godina u skulpturi

A. Giacometti, G. Richier, C. Baldaccini, J.R. Ipousteguy, M. Marini, G. Manzu, F. Wotruba, R. Butler, E. Paolozzi, A. Pomodoro, L. Chadwick, K. Armitage.

Figurativna umjetnost u Velikoj Britaniji

H. Moore, F. Bacon.

Figura u pop-artu

Muškarci i žene pop-arta – ka komercijalizaciji tjelesnog.

Hiperrealizam

Povratak na stanje prije modernizma. Fotografiska poetika hiperrealističkog slikarstva i skulpture.

Postmoderna umjetnost

Postmodernistički eklekticizam, citatizam i nomadizam od kraja 70-ih godina 20. stoljeća do danas. Postmoderna kao postindustrijska i postblokovska (posthladnoratovska) kultura tranzicije prema neodredivoj budućnosti. Pomirljivost i snošljivost prema sukobljenim vrijednostima, dobrom i lošem ukusu. Afirmacija multikulturalnosti, marginalnih jezika umjetnosti, seljenje iz središta na kulturnu periferiju, transnacionalno i transhistorijsko iskustvo, dekonstrukcija modernizma, ideja «sve prolazi».

Manifestacije postmoderne: neoekspresionizam, Novi divlji, transavangarda, anakronizam, umjetnost novog prizora, Nova slika, «loše» slikarstvo i skulptura, slikarstvo i skulptura uzorka, techno-umjetnost, modernizam poslije postmodernizma. A. Kapoor, A. Gormley, M. Paladino, J. Koons, C.M. Mariani, A. Kiefer, D. Hirst, A. Caro, D. Mach, R. Deacon, L. Bourgeois, F. Stella, J. Schnabel, R. Gober, N. Graves, B.Viola, J. Borofsky, R. Horn, F. Kulmer, Đ. Seder, Ž. Kipke, L. Artuković.

Nova slika u hrvatskoj umjetnosti 80-ih i 90-ih g. 20. st.

Retroavangarda na jugoistoku Europe

Grupa Irwin

Umjetnost perestrojke (soc-art) u Rusiji

V.Komar, A.Melamid, I.Kabakov, E.Bulatov.

Literatura:

Obvezna:

Jean Claire i suradnici, *Identity and Alterity, Figures of the Body*, La Biennale di Venezia, Venecija, 1995, str. 3-583.

Miško Šuvaković – *Pojmovnik moderne i postmoderne likovne umetnosti i teorije posle 1950.*, SANU, Beograd-Novi Sad, 1999, str. 25-26; 37-38; 93-96; 104-107; 117-119; 201-203; 219-222; 224-226; 257-258; 268-272; 289-290

Dopunska:

Brendan Prendeville, *Realism in 20th Century Painting*, Thames & Hudson, London, 2000.

Harvard H. Arnason – *Istorija moderne umetnosti*, Jugoslavija, Beograd, 1975 (i novija izdanja).

H.W.Janson-A.F.Janson – *Povijest umjetnosti*, Stanek, Varaždin, 2003.

Edward Lucie-Smith – *Vizualne umjetnosti dvadesetog stoljeća*, Golden Marketing-Tehnička knjiga, 2003.

Edward Lucie-Smith – *Art Today*, Phaidon Press, London, 1955.

Edward Lucie-Smith – *Umjetnost danas*, Mladost, Zagreb, 1978.

The Prestel Dictionary of Art and Artist in the 20th Century, Prestel, Munich-London-New York, 2000.

13. Plavi salon – Inovacije u slikarstvu 80-ih (T. Maroević, *Kozmomimetika nove slike*; A.Travirka, *Egzotični bestijarij novih animalista*; Z. Poznić *Umjetnost nove eklektike*; A.Karaman, *Izazov prostornog*; V.Srroj *Corpus Alchymicum*; J. Denegri, *Primjeri geometrije u umjetnosti 80-ih godina*). Galerija umjetnina, Zadar, 1990.

15. Plavi salon – Strategija citata u umjetnosti 80-ih i 90-ih godina (V. Srroj: *Od geste do znaka; Od umjetnosti preko teorije do života*; Lovro Artuković), Galerija umjetnina, Zadar, 1999.

16. Plavi salon – Retroavangarda (V. Srroj) – Situacija mladi (I. Župan, I. Rončević), Galerija umjetnina, Zadar, 2002.

Nova slika, slikarske tendencije 80-ih godina, *Život umjetnosti*, sv. 1/1982. Zagreb, 1982. Ruhrberg, Schneckenburger, Fricke, Honnef – Art od the 20th Century, I-II, Taschen, 1998.

Jonathan Fineberg – Art since 1940. Strategies of Being, Laurence King, 2000.

Irving Sandler – Art of the Postmodern Era, from the late 1960s to the early 1990s, Icon Editions, 1998.

U.Grosenick-B.Riemschneider – Art at the turn of the Millenium, Taschen, 1999.

Enciklopedija hrvatske umjetnosti, LZ "Miroslav Krleža", 1,2, Zagreb, 1995/96.

Internet izvori:

www.jameshymanfineart.com

www.zeroland.co.nz/art_movements.html

www.tigtail.org

www.artchive.com

<http://cgfa.sunsite.dk/fineart.htm>

www.artrenewal.org

www.artcyclopedia.com

Jezik nastave: hrvatski.

10. semestar

- 1) Izrada magistarskog rada
- 2) Konzultacije s mentorom

Napomena: Izborni kolegiji mijenjaju se svake sljedeće školske godine, u skladu sa studentskim željama i s obzirom na ponudu takvih kolegija unutar Odjela i Sveučilišta.

Nositelji za predmet *Ruski jezik*: prof. dr. Josip Lisac, red. prof.; prof. dr. Mile Mamić, red. prof.;

Izvršitelji za predmet *Ruski jezik*: mr. Rafaela Šejčić, viša predavačica; mr. Ivo Fabijanić, asistent; Vesna Krneta, prof., lektorica; mr. Tomislav Levačić, asistent; Eugenija Ćuto, prof. (vanjska suradnica), lektorica; prof. dr. Slavomir Sambunjak, red. prof.; Elžbieta Vladović-Relja, prof., mr. Ivka Brkić, lektorica.

Nositeljica za predmet *Ruska književnost*: doc. dr. Zdenka Matek Šmit, docentica;

Izvršitelji za predmet *Ruska književnost*: doc. dr. Zdenka Matek Šmit, docentica; Ivo Jadrešin, prof., asistent; dr. Jasmina Vojvodić (vanjska suradnica), viša asistentica.